

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ: «Αρχαίοι Ολυμπιακοί Αγώνες - Σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες και οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 στην Ελλάδα»

Σχολικό έτος 2003-2004

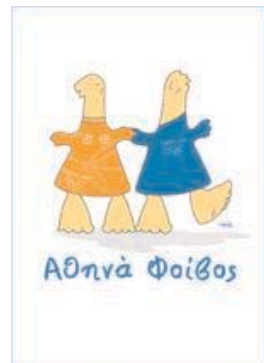
Υπεύθυνη-συντονίστρια καθηγήτρια: ΜΑΡΙΑ ΦΙΛΙΟΥ, καθηγήτρια Αγγλικής Γλώσσας

Εισαγωγή:

Η ιδέα του Ολυμπισμού και των γνήσιων αρχών της γεννήθηκε στην Ελλάδα μας για να γίνει κτήμα ολόκληρου του κόσμου. Το 2004 η Ελλάδα έχει πλέον μπει στην τελική ευθεία των πυρετωδών προετοιμασιών για να υποδεχθεί τους Ολυμπιακούς Αγώνες μετά από 108 χρόνια. Ως χώρα έχουμε την τεράστια τιμή αλλά και τη μέγιστη ευθύνη να οργανώσουμε μια Ολυμπιάδα ξεχωριστή και μοναδική, υπηρετώντας την κληρονομιά μας, την παράδοσή μας, τον αθλητισμό, το ήθος, την ειρήνη, τη συνεργασία, το σεβασμό, τη δημιουργία, την ανιδιοτέλεια, την αξιοπρέπεια, την Ελλάδα μας. Σαν Έλληνες περιμένουμε με υπερηφάνεια, χαρά και λαχτάρα τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Άρα η επιλογή του συγκεκριμένου θέματος στα πλαίσια της ευέλικτης ζώνης δεν ήταν τυχαία. Ως ομάδα εργασίας συζητήσαμε, προβληματιστήκαμε και αποφασίσαμε τη διερεύνηση και μελέτη του συγκεκριμένου θέματος για τους εξής λόγους:

Κριτήρια επιλογής του θέματος

- ❖ Η επικαιρότητα και διαχρονικότητα του θέματος.
- ❖ Το ενδιαφέρον των μαθητών - μαθητριών για το θέμα.
- ❖ Τα παιδιά καθημερινά δέχονται πολλά ερεθίσματα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και από συζητήσεις τους γι' αυτό το θέμα, άρα έχουν εμπειρίες και μία εικόνα του θέματος κάπως γενικότερη και συγκεκριμένη. Αναλογιστήκαμε λοιπόν πόσο

πραγματικά ενημερωμένοι είμαστε και θελήσαμε να αποκτήσουμε μια πληρέστερη και σφαιρικότερη εικόνα των Ολυμπιακών Αγώνων.

- ❖ Η ανάγκη να μελετήσουμε, να γνωρίσουμε και να προσεγγίσουμε ένα θέμα που συνδέεται άμεσα με την πολιτιστική μας κληρονομιά.
- ❖ Η ανάγκη απόκτησης της γνώσης που θα μας βοηθήσει να αντιληφθούμε την αξία αυτών των Αγώνων και κατά συνέπεια να ενεργήσουμε με υπευθυνότητα ενάντια στην εμπορευματοποίηση και ιδιοτελή εκμετάλλευση των Ολυμπιακών Αγώνων.

Γενικότεροι στόχοι του προγράμματος

- ❖ Η ενίσχυση και ανάπτυξη της δημιουργικής και διερευνητικής μάθησης και της κριτικής σκέψης.
- ❖ Η ανάπτυξη της δημιουργικότητας, της συλλογικής προσπάθειας, της συνεργασίας, των αποφάσεων και πρωτοβουλιών.
- ❖ Η ελευθερία επικοινωνίας και έκφρασης, ο γόνιμος διάλογος και η σύνδεση της σχολικής ζωής με την κοινωνία και την πραγματικότητα.
- ❖ Η ουσιαστική και άμεση ενεργοποίηση της διαδικασίας ενημέρωσης, συλλογής πληροφοριών, επεξεργασίας, ταξινόμησης, καταγραφής και αξιολόγησης υλικού.
- ❖ Η ανάληψη ευθυνών των μαθητών και ενεργητικού ρόλου στη διαδικασία της μάθησης και γνώσης και κατά συνέπεια η ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους.
- ❖ Η ανάπτυξη δεξιοτήτων και καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Ειδικότεροι στόχοι του προγράμματος

- ❖ Η γνώση και κατανόηση της αρχαίας ελληνικής και σύγχρονης ολυμπιακής παράδοσης και του ολυμπιακού πολιτισμού.
- ❖ Η ψυχική και πνευματική καλλιέργεια των μαθητών.
- ❖ Η ανάδειξη της συμβολής των Ολυμπιακών Αγώνων στην ανάπτυξη της συνεργασίας, του σεβασμού, της φιλίας και της ειρήνης μεταξύ όλων των λαών του κόσμου.
- ❖ Η υιοθέτηση στάσης φίλαθλου πνεύματος και θετικής συμμετοχής στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.
- ❖ Η κατανόηση και αποδοχή της ευεργετικής επίδρασης της άσκησης στο σώμα αλλά και στο πνεύμα και την ψυχή, γεγονός που ενθαρρύνει και την πιθανή μελλοντική ενασχόληση με αθλητικά θέματα.
- ❖ Η συνειδητοποίηση της σημασίας της ιδέας του Ολυμπισμού - ιδέα που πηγάζει από την ελληνική αρχαιότητα - και η ταυτόχρονη συνειδητοποίηση ότι τα «ιδεώδη» αλλοιώνονται μέσα στο χρόνο και έχουν να κάνουν με την οικονομική, κοινωνική, πολιτική και πολιτιστική πραγματικότητα. Η κατανόηση της συμβολής της χώρας μας στην πορεία του Ολυμπιακού πνεύματος και ο ρόλος της.
- ❖ Η ανάγκη υπεράσπισης των γνήσιων αρχών της Ολυμπιακής ιδέας και η παράλληλη καταδίκη της εμπορευματοποίησης και κερδοσκοπικής εκμετάλλευσης των Ολυμπιακών Αγώνων. Ο προβληματισμός για τις σημερινές αξίες του αθλητισμού, κάνοντας συγκρίσεις με το παρελθόν.
- ❖ Η σύγκριση και ο εντοπισμός στοιχείων που επιβίωσαν, μεταβλήθηκαν ή αλλοιώθηκαν στα πλαίσια των Ολυμπιακών Αγώνων με το πέρασμα του χρόνου. Η ικανότητα να συνδέσουν το παρελθόν με τη σημερινή πραγματικότητα και να εξάγουν συμπεράσματα.
- ❖ Η ικανότητα να διαμορφώσουν και να εκφράσουν απόψεις, θέσεις και κρίσεις για την ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 και το τι θα γίνει μετά.

- ❖ Η κατανόηση και οικειοποίηση αξιών όπως: συνεργασία, ευγενής άμιλλα, σεβασμός, φιλία, τιμότητα, θάρρος, θέληση, ψυχική δύναμη που θα προσανατολίσουν τα παιδιά στο να υπηρετήσουν τις αρχές της ειρήνης και του σεβασμού των δικαιωμάτων των άλλων.

Δραστηριότητες

Μετά από συζήτηση στην τάξη αποφασίστηκε ο τρόπος δράσης και προσέγγισης του θέματος. Αποφασίσαμε να χωριστούμε σε τρεις ομάδες εργασίας και να επιμερίσουμε το θέμα σε τέσσερις θεματικές ενότητες:

- 1) Αρχαίοι Ολυμπιακοί Αγώνες
- 2) Σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες
- 3) Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 στην Ελλάδα
- 4) Συγκρίσεις-αντιπαραθέσεις (ομοιότητες και διαφορές) - απόψεις - προτάσεις - συμπεράσματα

Ενδεικτικές διερευνητικές δραστηριότητες κάθε θεματικής ενότητας

➤ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: **Αρχαίοι Ολυμπιακοί Αγώνες**

ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ (ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ):

- Στοιχεία που υπάρχουν από τη μυθολογία και την παράδοση ή από άλλες αρχαίες πηγές για τη γέννηση των Ολυμπιακών Αγώνων.
- Η καθιέρωση των Αγώνων στην Ολυμπία και ο σκοπός τους.
- Η οργάνωση των Αγώνων - κάθε πότε γίνονταν.
- Το πρόγραμμα και η διάρκεια των Αγώνων.
- Τα αγωνίσματα - αθλήματα που υπήρχαν στο τότε Ολυμπιακό πρόγραμμα.
- Η προετοιμασία των αθλητών.
- Η ενδυμασία των αθλητών.
- Οι κανόνες των αθλημάτων.
- Έπαθλα -τιμές - τιμωρίες και ποινές σε περίπτωση παραβίασης των κανόνων. Τα κίνητρα συμμετοχής στους Αγώνες.
- Ποιοι είχαν δικαίωμα συμμετοχής και ποια η συμμετοχή των γυναικών;
- Η ιερή εκχειρία.
- Πότε διακόπηκαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες και γιατί;
- Ιστορίες και μύθοι των Αγώνων - περιστατικά σχετικά με τους Αγώνες.

➤ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: **Σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες**

ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ (ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ):

- Η αναβίωση των Αγώνων: πότε και πώς έγινε;
- Οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες στην Αθήνα το 1896.
- Ο πρώτος μαραθωνοδρόμος: Σπύρος Λούης.
- Το πρόγραμμα των Αγώνων.
- Τα αθλήματα των Ολυμπιακών Αγώνων.
- Η προετοιμασία των αθλητών.
- Ο Ολυμπιακός Ύμνος.
- Η Ολυμπιακή Φλόγα και τι συμβολίζει.
- Το σύμβολο των Ολυμπιακών Αγώνων - περιγραφή και ο συμβολισμός του.
- Το Ολυμπιακό σύνθημα.

- Η τελετή έναρξης - λήξης των Αγώνων.
- Οι Ολυμπιακοί Αγώνες 1896-2004: τόπος- χρόνος- διάρκεια- συμμετοχές και σχολιασμός τους.
- Ποια η συμμετοχή των γυναικών: πότε πρωτοπήραν μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες;
- Οι Παραολυμπιάδες τι είναι ; Πότε έγινε η πρώτη και πότε ακριβώς γίνονται;
- Τι είναι η ΔΟΕ, ποιος ο ρόλος της; Ποιους και γιατί ονομάζουμε «Αθανάτους»;
- Ιστορίες από τη σύγχρονη Ολυμπιακή ιστορία.
- Το «Ευ Αγωνίζεσθαι».
- Οι μασκότ των Ολυμπιακών Αγώνων. Ολυμπιακά αναμνηστικά.
- Οι Έλληνες Χρυσοί Ολυμπιονίκες.

➤ **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 στην Ελλάδα**

ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ (ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ):

- Ποιες άλλες χώρες διεκδίκησαν τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004;
- Πώς προετοιμαζόμαστε; Οι εγκαταστάσεις και τα στάδια του 2004.
- Έχουμε εμπειρία οργάνωσης Αθλητικών Αγώνων;
- Εθελοντισμός - Αθήνα 2004: ευθύνη όλων μας.
- Πώς αισθάνεστε για την ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 από τη χώρα μας;
- Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα πιο σημαντικά προβλήματα που θα αντιμετωπίσουμε πριν, κατά τη διεξαγωγή και μετά την διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων;
- Ποια οφέλη θα έχει η χώρα μας, κατά τη γνώμη σας, από την διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων;
- Μπορεί η Ελλάδα να ανταποκριθεί στα δεδομένα και τις απαιτήσεις ενός τόσο μεγάλου αθλητικού γεγονότος;

➤ **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Συγκρίσεις-αντιπαραθέσεις (ομοιότητες και διαφορές) - απόψεις - προτάσεις - συμπεράσματα**

ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ (ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ):

- Να δημιουργήσουν μία λίστα με διαφορές και ομοιότητες μεταξύ των Αρχαίων και των Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων.
- Ποιες αλλαγές έγιναν μέσα σ' αυτά τα 108 των Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων; Άλλαξε ή όχι η φιλοσοφία των Αγώνων;
- Μιλήστε για τη θέση και το ρόλο των γυναικών στους Ολυμπιακούς Αγώνες από την Αρχαιότητα ως τις μέρες μας.
- Είναι ή όχι δικαιολογημένες οι φωνές διαμαρτυρίας για την εμπορευματοποίηση που αλλοιώνει το Ολυμπιακό Πνεύμα και γιατί;
- Αγωνίζονται σήμερα οι αθλητές για τις ίδιες αρχές και αξίες που αγωνίζονταν κάποτε; Συγκρίνετε το ήθος και τα ιδανικά ενός σημερινού αθλητή με αυτά του Σπύρου Λούη.
- Υπάρχει βία ή φόβος τρομοκρατικών ενεργειών σήμερα; Συγκρίνετε τη σημερινή πραγματικότητα με την Ιερή Εκεχειρία στην Αρχαία Ελλάδα. Πώς τραυματίζεται η Ολυμπιακή Ιδέα; Τι προτιμάτε; Θα μπορούσε να επιτευχθεί και σήμερα η παγκόσμια ειρήνη κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων;
- Γιατί χρειάζονται πλέον τόσο πολλά χρήματα προκειμένου μία χώρα να διεξαγάγει τους Ολυμπιακούς Αγώνες; Τι γινόταν στο παρελθόν;

- Πώς αισθανθήκατε εσείς ή οι γονείς σας στις 6/9/1997 όταν η χώρα μας επίσημα ανέλαβε τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων και πώς αισθάνεστε σήμερα λίγους μήνες πριν την έναρξή τους;
- Οι Ολυμπιακοί Αγώνες σήμερα εκπληρώνουν το βαθύτερό τους νόημα ή προβάλλεται περισσότερο η οικονομική επιτυχία τους και οι εντυπωσιακοί εορτασμοί;
- Σε αυτήν την θεματική ενότητα δίδεται στους μαθητές /-τριες πεδίο ελευθερίας και είναι αναμενόμενο να προκύψουν επιπλέον ερωτήματα - ζητήματα.

Χρονοδιάγραμμα

Υπολογίζεται ότι θα χρειαστούμε τουλάχιστον δώδεκα δίωρα για την ολοκλήρωση του προγράμματός μας.

Εμπλεκόμενες ειδικότητες

Καθηγητές-καθηγήτριες: Φιλολόγοι (Αρχαία - Νέα Ελληνικά, Ιστορία), Ολυμπιακής Παιδείας, Φυσικής Αγωγής, Πληροφορικής, Τεχνολογίας, Γεωγραφίας, Κοινωνιολογίας, Μουσικής, Καλλιτεχνικών.

Παρουσίαση

Αισιοδοξούμε, εφόσον υπάρχουν οι προϋποθέσεις, να παρουσιάσουμε την εργασία μας με όλες τις δραστηριότητες που αναφέρουμε παραπάνω, σε εκδήλωση που θα απευθύνεται στο σχολείο μας, σε γειτονικά σχολεία, σε σχολεία του Νομού μας που εμπλέκονται στο πρόγραμμα της Ευέλικτης Ζώνης, στην Υπεύθυνη της Ευέλικτης Ζώνης στο Νομό μας, στους συναδέλφους, στους γονείς, στην τοπική κοινωνία και σε κάθε ενδιαφερόμενο ή εμπλεκόμενο γενικότερα.

Αποτελέσματα - Συμπεράσματα - Αξιολόγηση

Οι στόχοι του προγράμματος μας είναι σαφείς και ρεαλιστικοί αν και κάπως φιλόδοξοι από άποψη χρόνου. Πρέπει, εκτός από το εβδομαδιαίο δίωρο, να δουλεύουμε ως ομάδα και σε ενδιάμεσα τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να ταξινομούμε το υλικό, να κάνουμε τις απαραίτητες διορθώσεις και τέλος να καταγράφουμε τις πληροφορίες. Ήδη έχει παρατηρηθεί αύξηση του ενδιαφέροντος των μαθητών/-τριών και η ανάγκη συμμετοχής τους ανάλογα με τα ενδιαφέροντα τους. Οφείλω να πω ότι σταδιακά κατορθώνουν να δημιουργήσουν ατμόσφαιρα συνεργασίας, διαλόγου και συλλογικής προσπάθειας.

Τα συμπεράσματά μας θα είναι σαφή μετά το πέρας της εργασίας μας. Θα διερευνήσουμε τότε με σαφήνεια αν επιτεύχθηκαν οι αρχικοί γενικότεροι και ειδικότεροι στόχοι του προγράμματος μας. Το σημαντικότερο όμως θέμα που θα αξιολογήσουμε τότε δε θα είναι απλά το τελικό προϊόν της εργασίας μας, αλλά αν ήταν ενδιαφέρονσα, δημιουργική και αποτελεσματική η πορεία της έρευνας και εργασίας μας. Τι παραπάνω αλήθεια πρόσφερε η όλη διαδικασία παραγωγής στον κάθε μαθητή -μαθήτρια; Τι ταλέντα τους αξιοποιήθηκαν ή αναδείχθηκαν; Τι άλλο έμαθαν πέρα από την απόκτηση της γνώσης σχετικά με τους Ολυμπιακούς Αγώνες; Υιοθέτησαν νέα θετική η θετικότερη στάση απέναντι στο σχολείο; Ευαισθητοποιήθηκαν σε κάποια ζητήματα, απέκτησαν νέα κίνητρα, αναθεώρησαν τις σχέσεις τους με τους συμμαθητές-συμμαθήτριες και με τους καθηγητές-καθηγήτριες τους και άλλα πολλά ερωτήματα που περιμένουν απάντηση.

Βιβλιογραφία

- Βαλαβάνης Πάνος, Άθλα, αθλητές και έπαθλα, Ερευνητές, Αθήνα 1996.
- Γιαλούρης Νικόλαος, Ολυμπιακοί Αγώνες στην Αρχαία Ελλάδα, Εκδοτική Αθηνών Α.Ε, Αθήνα 1982.
- Μωραΐτης Κάρολος, Σπύρος Λούης: ένας θρύλος των Ολυμπιακών Αγώνων 1896-1996,
- Βασδέκης, Αθήνα 1996.
- Ίδρυμα Ολυμπιακής και Αθλητικής Παιδείας, Οδηγός Ολυμπιακής και Αθλητικής Παιδείας, Αθήνα 1998.
- Ολυμπιακά Ιστορικά, Η Ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων, Τεγόπουλος, Αθήνα 2003.
- Sports: Ολυμπιακοί Αγώνες από την Αρχαιότητα στην Αθήνα του 2004, Καύκας, Αθήνα 2001.
- Γενική Εγκυκλοπαίδεια σύγχρονων γνώσεων: Υδρία Cambridge Ήλιος, Τέσσερα Ύψιλον.
- Επιστήμη και Ζωή, Χατζηϊακώβου Α.Ε.
- Εποπτική Μεγάλη Σχολική Εγκυκλοπαίδεια, Μανιατέας, Αθήνα 1992.
- Νέα Μεγάλη Σχολική Εγκυκλοπαίδεια, Γιοβάνης ΑΕΒΕ, Αθήνα.
- Πάπυρος Λαρούς Μπριτάννικα, Πάπυρος, 1991.

CD-ROM: OLYMPIA 2800 years of athletic games-From ancient Greece to the modern revival, FINATEC multimedia.

Πληροφορίες από διάφορα sites στο internet και από τον ημερήσιο και μηνιαίο τύπο (εφημερίδες, αφιερώματα, ειδικά ένθετα αφιερωμένα στους Ολυμπιακούς Αγώνες, περιοδικά).

1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ Ν. ΜΟΥΛΑΝΙΩΝ**Τάξη: Β΄ Τμήμα: 1ο****ΘΕΜΑ: «Το σχολείο της ειρήνης*»****Εκπαίδευση για την ειρήνη στον κόσμο και στις καρδιές μας****Σχολικό έτος 2003-2004****Υπεύθυνη καθηγήτρια:** Μαρία Παπαδοπούλου, Φιλολόγος**Κριτήρια επιλογής του θέματος**

Κριτήριο επιλογής υπήρξε η διαχρονικότητα του θέματος, αλλά κυρίως η επικαιρότητα της ανάγκης διατήρησης μιας παγκόσμιας ειρήνης καθώς και η αποφυγή των ολέθριων συνεπειών του πολέμου. Οι νέοι της εποχής μας, της εποχής της πληροφόρησης, βομβαρδίζονται καθημερινά από ειδήσεις και εικόνες σκηνών φρίκης και αθλιότητας ενός πλανήτη που απειλείται από αφανισμό. Η εκπαίδευση για την ειρήνη, μέσα από τη διαδικασία της αγωγής και μάθησης, αποτελεί τη μέγιστη αναγκαιότητα της παγκόσμιας κοινότητας.

Σκοπός

Να γνωρίσουν οι μαθητές και οι μαθήτριες, μέσα στα πλαίσια μιας αντιρατσιστικής εκπαίδευσης, τον κοινωνικό ρόλο του σχολείου, ώστε να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της πολυπολιτισμικής κοινωνίας.

Με βάση την ομαδική διερευνητική μάθηση, να αναπτύξουν μια στάση ζωής με άξονα το ύψιστο αγαθό της ειρήνης, μέσα σ' ένα σχολείο ανοιχτό, δημιουργικό, ελεύθερο, ειρηνικό.

Στόχοι

Οι μαθητές και οι μαθήτριες του τμήματος επιδιώκεται:

- Να γνωρίσουν την παιδαγωγική της ειρήνης από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, από τον Αριστοτέλη και το Ρήγα Βελεστινλή μέχρι τον Ο.Η.Ε και την UNESCO και να εμπνευσθούν από το έργο και την προσφορά τους.
- Να κατανοήσουν την ανάγκη και δυνατότητα ειρηνικής συμβίωσης των λαών, ανεξάρτητα από εθνοφυλετικές, θρησκευτικές, πολιτικές και ιδεολογικές διαφορές.
- Να αναπτύξουν το σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες και να εντοπίσουν, σε παγκόσμιο επίπεδο, τις παραβιάσεις, τις διώξεις, την έλλειψη προστασίας και κοινωνικής ασφάλισης, την ανισότητα, την καταπάτηση, την εκμετάλλευση.
- Να προσμετρήσουν τα σημαντικότερα προβλήματα που μαστίζουν την ανθρωπότητα - φτώχεια, ασθένειες, πείνα, βία, ρατσισμός, μειονότητες, αναλφαβητισμός, ναρ-

* Αποτελεί το ά μέρος ενός γενικότερου θέματος με τίτλο «Το σχολείο της ειρήνης, της ισότητας και του πολιτισμού», το οποίο πιθανότατα θα ολοκληρωθεί το επόμενο σχολικό έτος.

κωτικά, καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, εθνικιστικές εξάρσεις, ιμπεριαλιστικές διαθέσεις, ακραία φυσικά φαινόμενα - και να αναλογισθούν το διεθνή εξοπλιστικό ανταγωνισμό, την ανάπτυξη της παγκόσμιας βιομηχανίας παραγωγής οπλικών συστημάτων, την επίδειξη στρατιωτικής δύναμης, την ετοιμότητα χρήσης σύγχρονων ατομικών και χημικών όπλων μέσα σ' ένα κλίμα απειλής μιας παγκόσμιας σύρραξης.

- Να επισημάνουν τις αιτίες των πολεμικών συγκρούσεων και να ανιχνεύσουν τις καταστροφικές συνέπειες ενός πολέμου σε αντιδιαστολή με τα ευεργετήματα της ειρήνης και τις επιπτώσεις της στην πρόοδο, στην ανάπτυξη του πολιτισμού, στην ακμή, στην εξέλιξη, στην ποιότητα ζωής, στο μέλλον του ανθρώπινου γένους.
- Να αντιληφθούν την απειλή του πολέμου - που μάλιστα στην εποχή μας μπορεί να πάρει τη μορφή πυρηνικού ολοκαυτώματος - όχι ως στείρα φοβία, αλλά ως δημιουργική κριτική στάση έναντι των πολεμικών κινητοποιήσεων.
- Να απομυθοποιήσουν την υπεροχή της βίας και την παντοδυναμία του δυνατού απέναντι στον αδύναμο, ξεφεύγοντας από ενδεχόμενα πρότυπα και παιγνίδια της παιδικής τους ηλικίας.
- Να αναπτύξουν την προσωπικότητά τους με βάση τα ιδεώδη της ειρήνης, του ανθρωπισμού, της ισότητας, της δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης, της ελευθερίας και της δημοκρατίας.
- Να διαμορφώσουν φιλειρηνική συνείδηση καθώς και βούληση για πρόληψη, διάσωση και σταθεροποίηση της ειρήνης και με αφορμή το πρόγραμμα αυτό να γίνει το σχολείο φυτώριο ανάπτυξης της φιλειρηνικής νοοτροπίας.
- Να καλλιεργήσουν το πνεύμα της ειρήνης ως τρόπο συμπεριφοράς σε όλες τις εκδηλώσεις της ζωής τους και να μεταφέρουν τα αποτελέσματα του προγράμματος αυτού στις διαπροσωπικές και οικογενειακές τους σχέσεις.
- Να συνειδητοποιήσουν την ευθύνη που θα έχουν και οι ίδιοι στο μέλλον απέναντι στις επερχόμενες γενιές και να αισθανθούν την ηθική δέσμευση και το χρέος τους για την εξασφάλιση της παγκόσμιας ειρήνης.

Μεθοδολογικό πλαίσιο

Το θέμα της ειρήνης είναι πολυδιάστατο και απαιτεί ως πρόγραμμα μεγάλη διάρκεια στην εφαρμογή του.

Η τάξη αποτελείται από 30 μαθητές και μαθήτριες που δημιουργούν ομάδες, πέντε στον αριθμό, με βάση τα ενδιαφέροντα, τις κλίσεις και τις δεξιότητές τους. Κάθε μαθητής αρχικά αυτοπαρουσιάζεται στην ομάδα και δηλώνει την ταυτότητά του μέσα σ' ένα κλίμα αλληλογνωριμίας.

Το πρόγραμμα ξεκινά με ενημέρωση από τη διδάσκουσα και «μύηση» στην Ευέλικτη Ζώνη, μια καινοτόμο δράση διαθεματικής προσέγγισης ενός θέματος. Ακολουθεί ευαισθητοποίηση στο ζήτημα της αναγκαιότητας της ειρήνης και μέσα από το διάλογο ανταλλάσσονται απόψεις και τίθενται προβληματισμοί. Το επόμενο βήμα βρίσκεται στον καθορισμό διερεύνησης του θέματος, προγραμματίζονται οι δραστηριότητες και προσδιορίζεται ο τρόπος παρουσίασης. Κάθε μαθητής/τρια έχει ενεργή συμμετοχή, αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, καλλιεργεί το πνεύμα συνεργασίας, νιώθει τη συλλογική ευθύνη, ενισχύει την αυτοπεποίθησή του και αναπτύσσει στενή σχέση με την ομάδα του καθώς και με τη διδάσκουσα.

Διαθεματική προσέγγιση

Στο θέμα της ειρήνης μπορεί να υπάρξει προσέγγιση μέσα από όλα εκείνα τα μαθήματα, τα οποία προσφέρουν ευκαιρίες για φιλειρηνική Αγωγή.

Ενδεικτικά σημειώνουμε:

- **Θρησκευτικά:** μελέτη του μηνύματος του Ευαγγελίου
- **Ιστορία:** αιτίες πολέμων, συνέπειες, συμπεράσματα, λύσεις για την ειρηνική επίλυση διενέξεων
- **Γλώσσα-Έκθεση:** προβληματισμός, ανάπτυξη απόψεων
- **Λογοτεχνία:** μελέτη και ανάλυση κειμένων
- **Γεωγραφία:** γνώση χωρών και λαών, ισότητα φυλών και πολιτισμών, σημασία της επικοινωνίας
- **Φυσική, Χημεία:** επιτεύγματα της τεχνολογίας και εκμετάλλευσή τους για την πρόοδο της ανθρωπότητας
- **Ξένη Γλώσσα:** ιδέες και έργα σπουδαίων προσωπικοτήτων από τις χώρες προέλευσης της κάθε γλώσσας
- **Αισθητική αγωγή:** δραματοποίηση, παιχνίδια ρόλων, ζωγραφική κ.α.
- **Τεχνολογία:** κατασκευές
- **Μουσική:** τραγούδια, ελληνικά και ξένα, με αντιπολεμικό χαρακτήρα.
- **Πληροφορική:** πλοήγηση στο Διαδίκτυο για θέματα της Διεθνούς Αγωγής για την ειρήνη
- **Μαθηματικά:** οικουμενική γλώσσα - προσφέρει στατιστικές μεθόδους και τρόπους ανάλυσης.
- **Γυμναστική:** ο ρόλος της ολυμπιακής εκεχειρίας
- **Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή:** το κατεξοχήν μάθημα - αναφέρεται άμεσα στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις του ατόμου.

Δραστηριότητες

- Συλλογή έντυπου υλικού με τα θεμελιώδη κείμενα του Ο.Η.Ε., της UNESCO, της UNICEF, των Γιατρών χωρίς Σύνορα και άλλων οργάνωσης. Αναπαραγωγή και αναγραφή των κειμένων αυτών σε μεγάλα χαρτόνια-πίνακες
- Συζήτηση πάνω στα δικαιώματα του ανθρώπου με βάση κείμενα από τα «Επαναστατικά» του Ρήγα, την «Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου» και τις ομόλογες διεθνείς συμβάσεις
- Μελέτη του Ευαγγελίου και απάνθισμα απόψεων των μεγάλων Πατέρων της Εκκλησίας υπέρ της ειρήνης, π.χ. «επί γης ειρήνη» (Λουκ., 2,14), «Δικαιοσύνη και ειρήνη και χαρά εν πνεύματι αγίω» (Ρωμ., 14,17), «Μακάριοι οι ειρηνοποιοί ότι αυτοί υιοί Θεού κληθήσονται» (Ματθ., 5,9), «Ειρήνη, το ουράνιον δώρον του Χριστού/τελειότητα των ευλογιών», «ίδιόν εστι χριστιανού το ειρηνοποιείν» (Μ. Βασίλειος)
- Αποδελτίωση αρχαίων ελληνικών κειμένων και επισήμανση διαχρονικών ιδεών, όπως Ηροδότου Ιστορίες: «Στην ειρήνη τα παιδιά θάβουν τους γονείς τους, ενώ στον πόλεμο οι γονείς θάβουν τα παιδιά τους.»
- Επιστολή προς τους ισχυρούς της Γης για ανάληψη των ευθυνών τους μπροστά στην απειλή του πυρηνικού ολέθρου
- Συνέντευξη με ανθρώπους μεγάλης ηλικίας (παππούδες - γιαγιάδες) για μετάδοση της εμπειρίας τους από τον πόλεμο της Αλβανίας, την Κατοχή, την Εθνική Αντίσταση, την απελευθέρωση
- Συλλογή απόψεων και αποφθεγμάτων από μεγάλες προσωπικότητες της ανθρωπότητας

τητας, όπως Μαχάτμα Γκάντι, Χαλίλ Γκιμπράν, Σαλβατόρ Νταλί, Τζον Κένεντι κ.α., με θέμα την επικράτηση της ειρήνης και την αποφυγή του πολέμου

- Προβολή και παρακολούθηση διαφανειών (σλάιτς) από τους «Γιατρούς χωρίς Σύνορα» και καταγραφή των προβλημάτων στο διεθνή χώρο
- Ανάγνωση και ανάλυση αντιπολεμικών και φιλειρηνικών λογοτεχνικών κειμένων, όπως: «Ο λόφος με τις παπαρούνες» του Στρατή Μυριβήλη, «Ο μικρός Σουκρής» του Μενέλαου Λουντέμη, «Ποιήματα που μας διάβασε ένα βράδυ ο λοχίας Otto V...» του Μανώλη Αναγνωστάκη, κ.α.
- Ανάγνωση-συζήτηση του βιβλίου «Τα λουλούδια της Χιροσίμα» της Εντίτα Μόρρις
- Ανάλυση των ποιημάτων «Ειρήνη» του Γιάννη Ρίτσου και «Αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος» του Τάσου Λειβαδίτη, καθώς και αποσπασμάτων από ποιήματα του Μπέρτολτ Μπρεχτ με τίτλο «Γερμανικό εγχειρίδιο πολέμου»
- Συλλογή στοιχείων της ζωής του σημαντικού Έλληνα συγγραφέα Αντώνη Σαμαράκη και εξύμνηση της προσφοράς του στην ειρήνη και στα Δικαιώματα των παιδιών
- Δημιουργία κολάζ αντιπολεμικού χαρακτήρα με αποκόμματα εφημερίδων και περιοδικών καθώς και αφίσας με αναγραφή της λέξης «ειρήνη» σε πολλές γλώσσες του κόσμου
- Δημιουργία ζωγραφικών έργων με θέμα «Ένας κόσμος ιδανικός, ειρηνικός και πολιτισμένος»
- Ανάλυση του συμβολισμού εικαστικών έργων τέχνης (η Ειρήνη που κρατά στην αγκαλιά της τον Πλούτο, η «Γκουέρνικα» του Πικάσο, «Το παιδί με το περιστέρι» του Γ. Φαρακίδη) και σκίτσων («Δούρειο Περιστέρι» του Κ. Μητρόπουλου)
- Ανάγνωση-παίξιμο του έργου «Ειρήνη» από τα Καραγκιόζικα του Βασίλη Ρώτα
- Συγγραφή από τα ίδια τα παιδιά μικρού θεατρικού έργου εμπνευσμένου από φιλειρηνικές ιδέες και δοκιμή δραματοποίησής του
- Διασκέδαση-μάθηση με το αγαπημένο παιγνίδι της κρεμάλας για λέξεις σχετικές με τον πόλεμο και κρυπτόλεξο, σταυρόλεξο, ακροστιχίδα, αίνιγμα με λέξεις και έννοιες θεμελιώδεις για την ειρήνη
- Διατύπωση σύντομη και περιεκτική από τον κάθε μαθητή/τρια στο ερώτημα «τι είναι για σένα ειρήνη» και δημιουργία αφίσας με όλες τις απόψεις
- Παρακολούθηση ταινιών βίντεο με αντιπολεμικό, αντιρατσιστικό μήνυμα, π.χ. «Ο Μισοισπής Καίγεται» του Άλαν Πάκουλα και «Η λίστα του Σίντλερ» του Στίβεν Σπίλμπεργκ
- Ακρόαση τραγουδιών με ιδέες κατά του πολέμου, του ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού, του милитарισμού, όπως «Στον πόλεμο ο Τζο» του Μάνου Λοΐζου (Τα νέγρικα) ή του ίδιου «Το εμβατήριο» (Ο δρόμος), και προσπάθεια εκτέλεσης των τραγουδιών (όργανα - φωνή)
- Ανάγνωση-παρουσίαση της κωμωδίας του Αριστοφάνη «Ειρήνη» μέσα από την έκδοσή της σε κόμικς
- Ανάλυση της φράσης «μία εικόνα ίσον χίλιες λέξεις» με βάση φωτογραφίες που απεικονίζουν τη φρίκη του πολέμου
- Σχεδιασμός του σήματος της ειρήνης, απεικόνιση του συμβόλου της ειρήνης (περιστέρι) και δημιουργία γραφικής αναπαράστασης (γκράφιτι) με φιλειρηνικά συνθήματα
- Παιγνίδι των ερωτημάτων: Αν η ειρήνη/ο πόλεμος ήταν χρώμα, σχήμα, γεύση, συναίσθημα κ.α.
- Επίσκεψη στο διαδίκτυο και αναζήτηση διευθύνσεων και υλικού από διεθνείς ορ-

- γανώσεις ειρήνης
- Σύνταξη κειμένου προς δημοσίευση σε εφημερίδα ή περιοδικό για την αναγκαιότητα της παγκόσμιας ειρήνης
- Οργάνωση ημερίδας παρουσίασης του προγράμματος

Αναμενόμενα αποτελέσματα - Συμπεράσματα

Η εφαρμογή του προγράμματος αυτού της Ευέλικτης Ζώνης προσφέρει μια μεγάλη εμπειρία σε όλους τους εμπλεκόμενους. Η επίτευξη των στόχων διαφαίνεται δυνατή και προσδοκία παραμένει ο πολλαπλασιασμός των κατακτήσεων.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού - συνεργάτη και καθοδηγητής - προσφέρει στα παιδιά αρωγή στην εκτέλεση των δραστηριοτήτων και ενθάρρυνση στην έκφραση των ικανοτήτων τους.

Η μάθηση μέσω της ανακάλυψης οδηγεί σε ενεργή συμμετοχή και των ακαδημαϊκά «αδύνατων» μαθητών, που συχνά κάνουν την υπέρβαση. Η αστείρευτη φαντασία των μικρών μαθητών ξεδιπλώνει επιδεξιότητες, που δυνάμει αναμένουν το χρόνο τους. Η προοπτική της παρουσίασης του προγράμματος και η αναμενόμενη έκδοσή του γεννά προσημονία αλλά και οργάνωση.

Η ομάδα με βάση μια διαφοροποιημένη παιδαγωγική, στηριγμένη στην αυτενέργεια αλλά και τη συνεργασία, ευαισθητοποιείται και συνειδητοποιεί. Η γνώση στηρίζεται στο βίωμα και η πρόσληψη στην εφαρμογή η εκδήλωση προσφέρει ικανοποίηση και η κατάκτηση γίνεται συμπεριφορά. Η διαμορφωτική αξιολόγηση σε όλη τη διάρκεια ανάπτυξης του προγράμματος ενισχύει την υπευθυνότητα και καλλιεργεί τη συνεχή βελτίωση.

Οι μαθητές/τριες αφομοιώνουν την ειρηνιστική αντιμετώπιση, τη συναδελφική οπτική και τη δραστική προστασία της ανθρωπότητας. Η μεταλαμπάδευση στάσεων και συμπεριφορών στην οικογένεια, στο σχολείο, στην κοινωνία θα είναι το μεγάλο ζητούμενο.

Το σχολείο ανοίγει και η Εκπαίδευση για την Ειρήνη διεκδικεί τη θέση της. Εξάλλου «από παιδείας άρξασθε»...

Βιβλιογραφία

Μελέτες - Άρθρα

- Παπαδοπούλου, Δήμητρα, (Επιμ.), Εκπαίδευση για την ειρήνη και τα δικαιώματα του ανθρώπου. Έκδοση Εργαστηρίου Εκπαίδευσης για την Ειρήνη, Θεσσαλονίκη 1990.
- Παπαδόπουλος, Λάμπρος, «Παρουσίαση του προγράμματος «Ένας κόσμος ειρηνικός - ένας κόσμος φιλόξενος»». Εκπαιδευτικοί μιλούν σε εκπαιδευτικούς για τις εμπειρίες τους. Εκπαίδευση γλωσσικών μειονοτήτων, Β΄ συνέδριο. Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 2002.
- Χαραμής, Παύλος (Επιμ.), Σχολείο χωρίς σύνορα. Μαθητικά γυμνάσματα στα ανθρώπινα δικαιώματα. Κέντρο μελετών και τεκμηρίωσης της ΟΛΜΕ. ΟΕΔΒ, Αθήνα 2000.
- Σχολείο χωρίς σύνορα. Μαθητικά γυμνάσματα στα ανθρώπινα δικαιώματα. Βιβλίο της καθηγήτριας, του καθηγητή. Κέντρο μελετών και τεκμηρίωσης της ΟΛΜΕ. ΟΕΔΒ, Αθήνα 2002.
- Οδηγός για την εφαρμογή της Ευέλικτης Ζώνης Καινοτόμων Δράσεων. Βιβλίο για τον Καθηγητή. Υ.Π.Ε.Π.Θ., Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα 2001.

- Ανιχνεύοντας το Σήμερα, Προετοιμάζουμε το Αύριο. Πολυθεματικό Βιβλίο Γυμνασίου για την Ευέλικτη Ζώνη Καινοτόμων Δράσεων. ΟΕΔΒ, Αθήνα 2002.
- Οδηγός σχεδίων εργασίας. Για τον εκπαιδευτικό. Υ.Π.Ε.Π.Θ. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα 2002.
- «Εκπαίδευση για την ειρήνη», ΟΛΜΕ, Δελτίο. Μάης 1987.

Λογοτεχνία

- Αναγνωστάκης, Μανώλης, Ποιήματα 1941-1971. Εκδόσεις Νεφέλη, Αθήνα 2000.
- Αποστολίδης, Τάσος, Οι κωμωδίες του Αριστοφάνη σε κόμικς. Ειρήνη. Εκδόσεις Γράμματα, Αθήνα.
- Βελεστινλής, Ρήγας, Τα επαναστατικά. Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης «Φερών - Βελεστίνου - Ρήγα», Αθήνα 1994.
- Γκιμπράν, Χαλίλ, Σκέψεις και διαλογισμοί. Μποκουμάνης, Αθήνα 1974.
- Δάκρυα και γέλιο. Μποκουμάνης, Αθήνα 1978.
- Ζαραμπούκα, Σοφία, Αριστοφάνη Ειρήνη. Διασκευή για παιδιά. Εκδόσεις Κέδρος, Αθήνα 2000.
- Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου. ΟΕΔΒ.
- Μόρρις, Εντίτα, Τα λουλούδια της Χιροσίμα. Μετάφραση: Νικηφόρος Βρεττάκος. Εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα 1988.
- Μπρεχτ, Μπέρτολτ, Ποιήματα. Μετάφραση: Μάριος Πλωρίτης, Εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα.
- Μυριβήλης, Στρατής, Η ζωή εν τάφω. Εκδόσεις Εστία, Αθήνα.
- Λουντέμης, Μενέλαος, Συννεφιάζει. Εκδόσεις Δωρικός. Αθήνα 1976.
- Ρώτας, Βασίλης, Καραγκιόζικα. Εκδόσεις Επικαιρότητα, Αθήνα 1996.

Εγκυκλοπαίδεια

- Επιστήμη και Ζωή.

Εφημερίδες

- Διαπαιδαγώγηση, Αρ. φύλλου 164, Οκτώβριος 2001.
- Ελευθεροτυπία, φύλλο 20 Μαρτίου 2004.

Περιοδικά

- Κόσμος, τεύχος 53, Καλοκαίρι 2003, Εκδόσεις UNICEF.
- Γιατροί χωρίς Σύνορα, τεύχος 52, Φθινόπωρο 2003.

2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ Ν. ΜΟΥΔΑΝΙΩΝ**Τάξη: Α΄ Τμήμα: 3ο****ΘΕΜΑ: «Βία και τρομοκρατία, χθες και σήμερα»****Σχολικό έτος 2003-2004****Υπεύθυνος καθηγητής:** Κώστας Σακατζιάδης, Θεολόγος**Εισαγωγή-προβληματισμός**

Η αφόρμηση για ενασχόληση με το συγκεκριμένο θέμα δόθηκε, καταρχήν, μετά την μνημόνευση ορισμένων συγκεκριμένων τρομοκρατικών ενεργειών, οι οποίες συνέβη να είναι επίκαιρες κατά το χρόνο συζήτησης του προγράμματος της ευέλικτης ζώνης και των θεμάτων που ενδιέφεραν τους μαθητές.

Η προβολή, κυρίως, από τα Μ.Μ.Ε. αποτρόπαιων γεγονότων με πρωταγωνιστές Τσετσένους και Παλαιστίνιους καμικάζι και θύματα αθώους πολίτες, η νοπή ακόμη μνήμη του τρομοκρατικού χτυπήματος στους δίδυμους πύργους στην Νέα Υόρκη, αλλά και η σε καθημερινή βάση δημοσιοποίηση διάφορων εγκληματικών πράξεων, όπως φόνοι, ληστείες, βασανισμοί, κακοποίηση γυναικών και παιδιών, χουλιγκανισμός στα γήπεδα, κ.λ.π., οδήγησαν τους μαθητές σε μια κοινή πρώτη παρατήρηση: η βία και η τρομοκρατία αποτελούν ένα ιδιαίτερα ανησυχητικό, καθημερινό και ταυτόχρονα παγκόσμιο φαινόμενο, έναντι του οποίου δεν έχουμε το δικαίωμα και δε μπορούμε πλέον να μένουμε απαθείς.

Κριτήρια επιλογής θέματος

- A. Η βία (φυσική, σωματική, ψυχολογική, κ.λ.π.) αποτελεί δυσάρεστη αναμφίβολα εμπειρική κατάσταση, την οποία έχουν βιώσει σε μικρό ή μεγάλο βαθμό, σε κάποια στιγμή της ζωής ή των δραστηριοτήτων τους όλοι οι μαθητές άμεσα είτε ως θεατές είτε ως εμπλεκόμενοι οι ίδιοι σε κάποιο γεγονός βίας.
- B. Οι μαθητές γίνονται καθημερινά δέκτες εικόνων και ήχων κάθε μορφής βίας και τρομοκρατίας που προβάλλονται από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο είτε ως μέρος της εγχώριας ή της διεθνούς ειδησεογραφίας είτε μέσα από προβαλλόμενες βίαιες ταινίες και φωτογραφίες.
- Γ. Το θέμα της βίας και της τρομοκρατίας προσφέρεται σε μεγάλο βαθμό για μια ευρεία διαθεματική προσέγγιση.

Παιδαγωγική προσέγγιση**Στόχοι**

1. Να αντιληφθούν και να κατανοήσουν οι μαθητές βαθύτερα το περιεχόμενο των εννοιών «βία» και «τρομοκρατία» και συναφών όρων, όπως είναι η «επιθετικότητα» και η «εγκληματικότητα» και να μπορούν να διακρίνουν τις διάφορες μορφές βίας

2. Να συνειδητοποιήσουν ότι η βία και η τρομοκρατία συνιστούν ένα από τα σοβαρότερα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα, που επηρεάζουν αρνητικά και τραυματίζουν την ατομική και κοινωνική ζωή των ανθρώπων
3. Να γνωρίσουν πτυχές της ιστορικής «διαδρομής» της βίας, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, μέσα από την μνημόνευση ορισμένων αντιπροσωπευτικών κατά περιόδους γεγονότων, θεσμών συνηθειών, κ.λ.π.
4. Να εντοπίσουν και να προσδιορίσουν, κατά το δυνατόν, τα βασικά αίτια που γεννούν τις διάφορες μορφές βίας
5. Να εστιάσουν την προσοχή τους ιδιαίτερα στις αρνητικές συνέπειες της βίας για τα ίδια τα άτομα και τις ανθρώπινες κοινωνίες, αλλά ταυτόχρονα να μπορούν να διακρίνουν την αναγκαιότητα χρήσης βίας σε εξαιρετικές περιπτώσεις (εθνικοαπελευθερωτικοί αγώνες, αποτίναξη τυραννικών καθεστώτων, νόμιμη άμυνα, κ.λ.π.)
6. Να συνειδητοποιήσουν ότι η βία και η τρομοκρατία ως μέσο αντιμετώπισης προβλημάτων δεν επιφέρει, συνήθως, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, δημιουργεί νέα αδιέξοδα και ουσιαστικά αναπαράγει την ίδια τη βία («η βία φέρνει βία»)
7. Να γνωρίσουν και να υιοθετήσουν αγαθά, αξίες και στάσεις ζωής από τις οποίες και εξ ορισμού τίθεται εκποδών κάθε μορφής βία ως μέθόδου προώθησης θεμιτών στοχεύσεων και επιδιώξεων (ατομικών ή συλλογικών). Ενδεικτικά μπορεί να γίνει λόγος για την αναγκαιότητα παροχής μιας ολοκληρωμένης παιδείας και αγωγής για σωστή πνευματική και ψυχική καλλιέργεια, για το διάλογο, τη συνεργασία, την πρόληψη, κ.λ.π.

Θεματικές ενότητες και χωρισμός των μαθητών σε υποομάδες με βάση τα παρακάτω υποθέματα:

- A. «Η βία στην πολιτική και θρησκευτική εξουσία»
- B. «Η βία ως τρομοκρατία»
- Γ. «Η βία στην οικογένεια»
- Δ. «Η βία στον αθλητισμό»
- E. «Η βία στην τέχνη και στα Μ.Μ.Ε.»

Προτεινόμενες Δραστηριότητες

1. Έρευνα πηγών (σχολικά βιβλία, εγκυκλοπαίδειες, άρθρα δημοσιευμένα στο διαδίκτυο, σε εφημερίδες και περιοδικά, μονογραφίες σχετικές με τη «βία» και την «τρομοκρατία», κ.λ.π.)
2. Συλλογή και έκθεση φωτογραφικού υλικού
3. Αριθμητική και κατά είδος καταγραφή βίαιων γεγονότων και επεισοδίων που προβάλλονται από τις τηλεοπτικές ειδήσεις στη διάρκεια μιας εβδομάδος.
4. Προβολή αντιπολεμικής ταινίας

Εμπλεκόμενα μαθήματα

Ιστορία, Θρησκευτικά, Γεωγραφία, Κοινωνική και πολιτική αγωγή, Καλλιτεχνικά.

Αναμενόμενα αποτελέσματα - αξιολόγηση

Οι μαθητές να είναι σε θέση να:

- διακρίνουν τις διάφορες μορφές βίας και να τις καταδικάζουν στη συνείδησή τους
- υιοθετούν και να προκρίνουν μορφές δράσης μη-βίας στην ατομική και κοινωνική τους ζωή, όπως το διάλογο, τη συναίνεση, τη συνεργασία
- επιδεικνύουν ενδιαφέρον για συμμετοχή σε εκδηλώσεις και σε οργανώσεις για την καταπολέμηση της βίας

Η **αξιολόγηση** του προγράμματος, (με την ολοκλήρωσή του) θα προκύψει, κυρίως, μέσα από τις απαντήσεις των μαθητών σε συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο, το οποίο θα συνταχθεί για το σκοπό αυτό και θα περιλαμβάνει ερωτήσεις όπως:

- πώς αντιλαμβάνονται τις έννοιες «βία» και «τρομοκρατία»
- ποιες μορφές βίας γνωρίζουν και πώς θα τις ιεραρχούσαν
- ποια αισθήματα και ποιες σκέψεις γεννιούνται μέσα τους κάθε φορά που τυχαίνει να γίνουν μάρτυρες μιας πράξης ή εικόνας βίας στην καθημερινή τους ζωή ή όταν παρακολουθήσουν ανάλογες εικόνες από τα Μ.Μ.Ε.
- ποιες θεωρούν ως βασικές αιτίες και ποιες είναι οι συνέπειες στα άτομα και το κοινωνικό σύνολο των πράξεων βίας και τρομοκρατίας
- πώς θα αντιδρούσαν απέναντι σε μια πράξη βίας
- τι θα έκαναν ή τι θα πρότειναν προκειμένου να καταπολεμηθεί η βία στο σύγχρονο κόσμο

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- τα σχολικά εγχειρίδια Γυμνασίου, Λυκείου
- CD - ROM Εγκυκλοπαίδεια «Μεγάλη Επιστήμη και Ζωή», Multimedia Επιστήμη και Ζωή, 2002-2003
- ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Σ., Μορφές βίας, Σαβάλλας, Αθήνα 2003
- ΛΙΒΑΝΙΔΗΣ Τ., Τρομοκρατία, η μεγάλη απειλή του 21ου αιώνα, Anubis, Αθηνά 2001
- ΜΥΤΑΡΑΣ Δ., Το μοντέλο της βίας στα Μ.Μ.Ε., Καστανιώτης, Αθήνα 1996
- ΤΟΤΣΙΚΑΣ Α., Λόγος δοκιμιακός, Gutenberg, Αθήνα 2003

2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ Ν. ΜΟΥΔΑΝΙΩΝ**Τάξη: Α΄ Τμήμα: 3ο****ΘΕΜΑ: «Είμαι στην Ευρώπη, μαθαίνω για την Ευρώπη»****Σχολικό έτος 2003-2004****Υπεύθυνη καθηγήτρια:** Αναστασία Μανά, καθηγήτρια Γαλλικών**Εισαγωγικά**

Το θέμα: *Είμαι στην Ευρώπη και μαθαίνω γι' αυτήν*, μεταφέρει στους μαθητές ένα σύνολο γνώσεων που έχουν άμεση σχέση με το παρόν και το μέλλον τους. Ως μέλη και μέλλοντες ενεργοί πολίτες μιας χώρας ενταγμένης στην Ενωμένη Ευρώπη οφείλουν να γνωρίζουν βασικά στοιχεία που αφορούν την ιστορία της, τη φιλοσοφία της δημιουργίας της και τους θεσμούς της. Η σκοπιμότητα του θέματος έχει ως κριτήριο την παντελή άγνοια ή ελλιπή πληροφόρηση των μαθητών σχετικά με την Ενωμένη Ευρώπη, τις χώρες-μέλη, τις υπό ένταξη χώρες, τις υποψήφιες για ένταξη χώρες, και άλλες χρήσιμες πληροφορίες. Το θέμα επίσης συνδέεται με τις καθημερινές εμπειρίες των μαθητών από το φαινόμενο συνύπαρξης και συνεργασίας ατόμων με διαφορετική εθνική καταγωγή και με την αναγκαιότητα να μάθουν να διαχειρίζονται τα προβλήματα που προκύπτουν από αυτό το γεγονός.

Γενικός σκοπός

Επιδιώκεται να κατανοήσουν οι μαθητές γενικά τη σημασία της Ενωμένης Ευρώπης και να συνειδητοποιήσουν ότι ανήκουν σ' αυτήν τη γεωγραφική οικογένεια στην οποία καλούνται να ζήσουν, να δουλέψουν και να συμβιώσουν αρμονικά μαζί με κάποια εκατομμύρια άλλους ανθρώπους. Επιδιώκεται δηλαδή να διαμορφώσουν οι μαθητές μια εικόνα για στάσεις και συμπεριφορές που απαιτούνται για το μέλλον τους.

Διάρκεια: 12 δώρα (περίπου)**Ενδεικτικές θεματικές προσεγγίσεις**

- Ιστορική προσέγγιση
- Γεωγραφική προσέγγιση
- Πολιτιστική προσέγγιση
- Οικονομική προσέγγιση
- Πολιτική προσέγγιση
- Κοινωνική προσέγγιση

Το θέμα *Είμαι στην Ευρώπη και μαθαίνω γι' αυτήν* είναι ευρύτατο, έχει πολλές παραμέτρους και αρκετά μεγάλο βαθμό δυσκολίας στην ανάπτυξή του. Οι προσεγγίσεις που προτείνονται είναι ενδεικτικές και για το λόγο αυτό «έχουν σχεδιαστεί» εκ των προτέρων εναλλακτικές προτάσεις προσέγγισης σε περίπτωση που το γνωστικό επίπεδο των μαθητών ζητήσει κάτι πιο προσιτό. Η διάρκεια του σχεδίου εργασίας υπολογίζεται σε 12 δώρα. Βέβαια, αυτό μπορεί να διαφοροποιηθεί ανάλογα με τις ανάγκες,

δυνατότητες και προσβάσεις σε πηγές των μαθητών της τάξης.

Οι μαθητές χωρίζονται σε έξι ολιγομελείς ομάδες (τέσσερα ή πέντε άτομα) τυχαία ή με κλήρο. Στη συγκεκριμένη τάξη αποφεύχθηκε αυτός ο τρόπος χωρισμού τους, λόγω του ότι οι μαθητές προέρχονται από διαφορετικές περιοχές και συνεπώς η συλλογή και ανταλλαγή πληροφοριών ήταν αδύνατη. Έτσι για το χωρισμό σε ομάδες χρησιμοποιήθηκε ένα «Έντυπο Δελτίο» όπου οι μαθητές κλήθηκαν να συμπληρώσουν τα στοιχεία τους, τα ενδιαφέροντά τους και τις επιπλέον γνώσεις (ηλεκτρονικοί υπολογιστές, διαδίκτυο, ξένες γλώσσες) καθώς και τον τόπο προέλευσής τους.

Στη συνέχεια προτείνεται ένα ερωτηματολόγιο το οποίο συμπληρώνεται μέσα στην τάξη σχετικά με το τι ξέρουν οι μαθητές για το συγκεκριμένο θέμα, τι θέλουν να μάθουν, πως σκοπεύουν να το ψάξουν και να το μάθουν και τέλος πως προτείνουν να το παρουσιάσουν.

Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας (Έντυπο Δελτίο - Ερωτηματολόγιο) γίνεται ο χωρισμός των ομάδων. Στη συγκεκριμένη περίπτωση προέκυψε ο ακόλουθος χωρισμός:

- ❖ Α΄ ομάδα (Καράϊ Άννα, Αντωνιάδης Γιάννης, Καλτσιδου Λαριάννα, Καλτσιδου Αρεάννα)
- ❖ Β΄ ομάδα (Κασσαμανώλη Χριστίνα, Ηρακλού Μαρία, Γκιλή Ζωή, Γκατίδη Θεοδώρα)
- ❖ Γ΄ ομάδα (Αλβανού Εύη, Λόκμα Καίτη, Ζαφειρίου Γιώργος, Αρζόγλου Λευτέρης)
- ❖ Δ΄ ομάδα (Δήμτσας Βίκτωρ, Καλπάκης Βλάσης, Κατόγλου Παναγιώτης, Νικολαΐδης Δημήτρης, Δελημιτάλωβ Ντέμης)
- ❖ Ε΄ ομάδα (Λιναρά Μαρία, Μωϋσίδου Μαρία, Δανηλίδου Μαρία, Κυρίλλοβα Βερόνικα)
- ❖ ΣΤ΄ ομάδα (Κώτσοβ Νίκος, Μπατίροβ Αλέκος, Αλεξανδρίδης Γιώργος)

Οι ομάδες αναλαμβάνουν με κλήρο ή με επιλογή να επεξεργαστούν τις έξι προτεινόμενες θεματικές προσεγγίσεις χωρίς αυτό να είναι δεσμευτικό για τη συλλογή πληροφοριακού υλικού, έτσι ώστε να υπάρχει επικοινωνία και συνεργασία όχι μόνο ενδο-ομαδικά, αλλά και μεταξύ των διαφορετικών ομάδων.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι έξι ομάδες ανέλαβαν με κλήρο τις έξι προτεινόμενες θεματικές προσεγγίσεις:

- ❖ Α΄ ομάδα ⇨ Πολιτιστική προσέγγιση
- ❖ Β΄ ομάδα ⇨ Ιστορική προσέγγιση
- ❖ Γ΄ ομάδα ⇨ Οικονομική προσέγγιση
- ❖ Δ΄ ομάδα ⇨ Κοινωνική προσέγγιση
- ❖ Ε΄ ομάδα ⇨ Γεωγραφική προσέγγιση
- ❖ ΣΤ΄ ομάδα ⇨ Πολιτική προσέγγιση

Η κάθε ομάδα αρχίζει να επεξεργάζεται τη θεματική της προσέγγιση καθορίζοντας τα επιμέρους θέματα που θα την απασχολήσουν, τις απαιτούμενες πηγές πληροφόρησης και τον τρόπο παρουσίασης. Στη φάση αυτή τα μέλη των ομάδων αναλαμβάνουν συγκεκριμένους ρόλους. Αποφασίζεται η σειρά με την οποία θα διεκπεραιώσουν τις δραστηριότητες και ο τρόπος παρουσίασης του πληροφοριακού υλικού που θα συγκεντρώσουν. Ορίζονται οι συναντήσεις που θα πραγματοποιηθούν ενδο-ομαδικά για να οργανώνουν και να σχεδιάζουν τη σύνθεση του έργου τους, να επιλύουν τυχόν προβλήματα και να τροποποιούν ενδεχομένως το σχέδιο δράσης της ομάδας.

Το έργο των ομάδων παρουσιάζεται μέσα στην τάξη και για κάθε προσέγγιση γίνεται μια σύντομη αξιολόγηση σχετικά με το τι αποκόμισε η τάξη σε πληροφορία και

γνώση. Για το στόχο αυτό ετοιμάζονται από τον εκπαιδευτικό κουίζ, σταυρόλεξα κ.λπ. τα οποία διασκεδάζουν και ταυτόχρονα αναμοχλεύουν τις αποκτηθείσες γνώσεις.

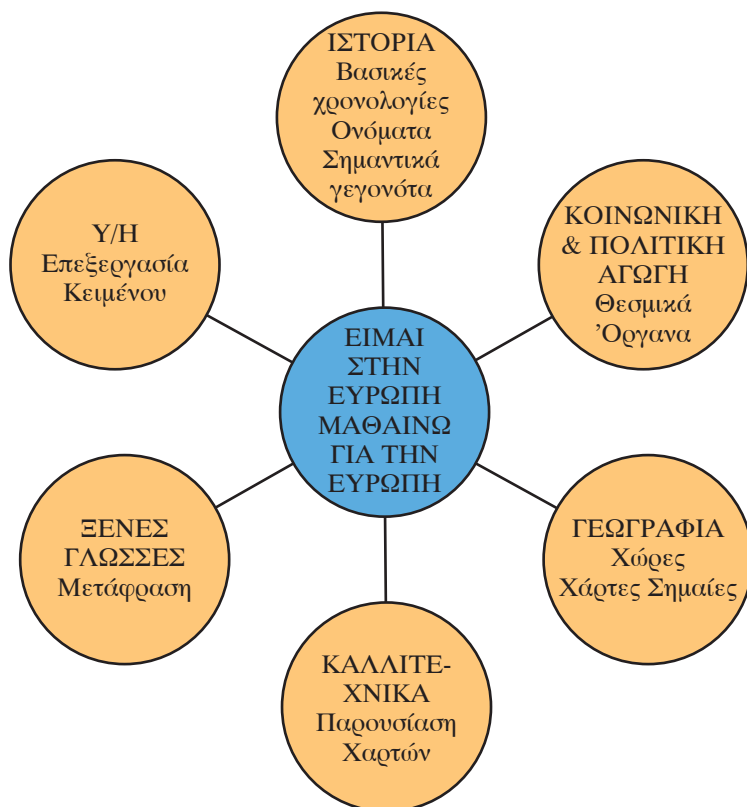
Μαθησιακός στόχος

Ο μαθησιακός στόχος κάθε θεματικής προσέγγισης αναφέρεται σε γνώσεις, δεξιότητες παρουσίασης του υλικού και στάσεις συνεργασίας ενδο-ομαδικά. Εδώ ο ρόλος του εκπαιδευτικού, ως εμπνευστή, συνεργάτη και καθοδηγητή είναι σημαντικός. Κατά τη φάση της συγκέντρωσης πληροφοριών δίνει οδηγίες για τις πηγές και τον τρόπο έρευνας. Και επειδή για το συγκεκριμένο θέμα υπάρχει καθημερινά πληροφοριακό υλικό αξιοποιείται ως πηγή η εφημερίδα και ως τρόπος έρευνας η αποδελτίωση. Παράλληλα ο εκπαιδευτικός φροντίζει να προμηθεύσει τις ομάδες με έντυπα ή διευθύνσεις ιστοσελίδων τις οποίες μπορεί να επισκεφθεί η ομάδα για να ερευνήσει και να συγκεντρώσει τις πληροφορίες της. Αυτός ο ρόλος του εκπαιδευτικού απαιτεί γνώσεις ηλεκτρονικού υπολογιστή από τον ίδιο, χρήση διαδικτύου και συνεπώς πρόσβαση στο συγκεκριμένο χώρο. Παράλληλα ο εκπαιδευτικός φροντίζει για την ανατροφοδότηση του φρονήματος και του ενδιαφέροντος των μαθητών με «διαλείμματα ενημέρωσης» σχετικά με το πνεύμα και τη φιλοσοφία της «Ευέλικτης Ζώνης». Στο σημείο αυτό γίνεται μια σύντομη αξιολόγηση της προετοιμασίας, του έργου και της συνεργασίας ενδο-ομαδικά των μαθητών που ήδη παρουσίασαν κάποια εργασία, για την ενίσχυση της προσπάθειας των υπολοίπων, ώστε να αποφευχθούν τυχόν λάθη, που αποθαρρύνουν και απογοητεύουν τους μαθητές.

Σχεδιαγράμματα θεματικών προσεγγίσεων

Επισυνάπτονται τα σχεδιαγράμματα των προσεγγίσεων που ολοκληρώθηκαν μέχρι τώρα, έτσι όπως κατέληξαν σύμφωνα με την έρευνα των ομάδων και του πληροφοριακού υλικού που συγκεντρώθηκε.

Διασύνδεση μαθημάτων μέσα από την ανάπτυξη του Σχεδίου Εργασίας

Αναμενόμενα αποτελέσματα - συμπεράσματα

Όσον αφορά στο ενδιαφέρον και στην προσπάθεια που εκδήλωσαν και κατέβαλαν οι περισσότεροι μαθητές κατά την έρευνα και συγκέντρωση υλικού αξιολογούνται θετικά και αισιόδοξα. Αντίθετα, η εικόνα που σχετίζεται με την οργάνωση των δραστηριοτήτων και της ενδο-ομαδικής συνεργασίας είναι αρνητική έως απογοητευτική. Η αδυναμία πρόσβασης σε πηγές θεωρείται ως η βασική αιτία στη δημιουργία της παραπάνω εικόνας, ενώ η παρουσία ατόμων με διαφορετική εθνική καταγωγή επιδείνωσε την έλλειψη συνεννόησης μεταξύ τους. Ακόμα, οι εντυπώσεις που υπάρχουν σχετικά με τις γνώσεις που αποκτήθηκαν είναι σχετικά καλές, αλλά αφορούν και πάλι τους μαθητές με υψηλές μαθησιακές ικανότητες. Τέλος οι δεξιότητες που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος μέχρι τώρα, είναι εντυπωσιακές, αναλογικά με την προϋπάρχουσα κατάσταση (π.χ. η Τρίτη ομάδα έκανε μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα παρουσίαση του πληροφοριακού υλικού της σε σχέση με την Πρώτη.). Αναμένεται παρουσίαση του θέματος στις 9 Μαΐου, ημέρα εορτασμού της ΕΕ.

Πηγές Αναφοράς

1. Εφημερίδες

Ελευθεροτυπία

Βήμα

2. Εντυπα του ΕΚΚΕΠ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση

Είσοι στην Ευρώπη, μάθε για την Ευρώπη

Η εξερεύνηση της Ευρώπης

Πως λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση

Χάρτης θεμελιωδών δικαιωμάτων

Ευρωπαϊκή Ένωση / Ελλάδα και Ευρώ

Euroabstracts

Euroscopio

Ευρώπη +

3. Διαδίκτυο / Διευθύνσεις

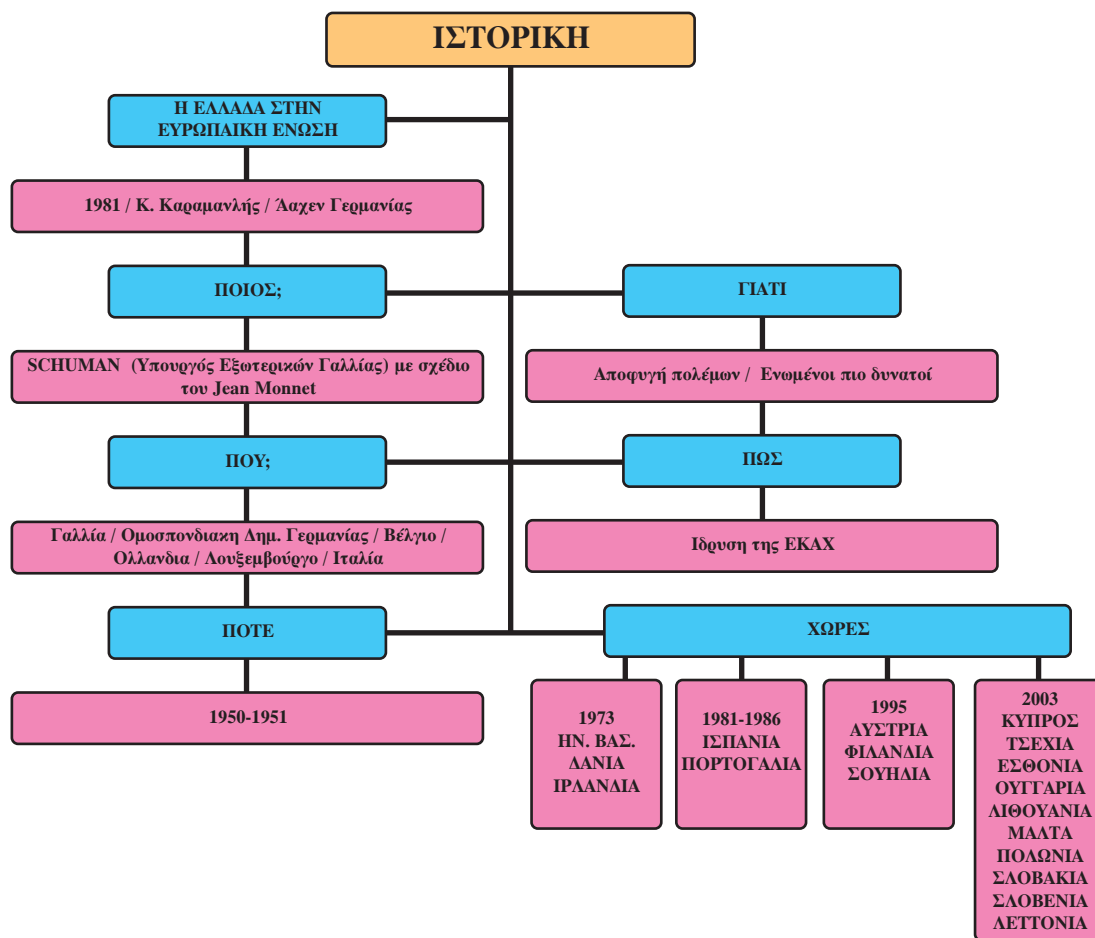
www.euro-hellas.gr

www.europa.eu.int

www.ekepp.gr

www.cieel.gr

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΝ

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΥΚΙΑΣ**Τάξη: Α΄ Τμήμα: 1ο****ΘΕΜΑ: «Το φαινόμενο του θερμοκηπίου»****Σχολικό έτος 2003-2004****Συντονίστρια:** Καρακωνσταντάκη Αικατερίνη**Κριτήρια επιλογής του θέματος**

Το θέμα επελέγη αφού ελήφθησαν υπ' όψιν διάφοροι αντικειμενικοί αλλά και υποκειμενικοί παράγοντες.

- 1ο: Το θέμα έπρεπε να ανταποκρίνεται στους βασικούς στόχους της σύλληψης αλλά και εφαρμογής της ιδέας της ΕΥΕΛΙΚΤΗΣ ΖΩΝΗΣ, π.χ. δεν αποτελεί ενισχυτική διδασκαλία κάποιου μαθήματος του σχολικού προγράμματος. Η πλοήγηση στο διαδίκτυο για παράδειγμα, αποτέλεσε μια τέτοια δεξιότητα στην οποία εισήχθησαν οι μαθητές.
- 2ο: Η διαθεματικότητα του σχεδίου εργασίας. Μπορεί να προσεγγιστεί από τελείως διαφορετικές πλευρές. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να εξασφαλίζει τη δυνατότητα εμπλοκής καθηγητών διαφορετικών ειδικοτήτων, π.χ. για την πλοήγηση στο διαδίκτυο χρειάστηκε ιδιαίτερα η συντονίστρια του τμήματος (κλάδου ΠΕ06), για την παράλληλη άσκηση της αγγλικής μέσω του προγράμματος. Όμως απαραίτητη ήταν και η συνδρομή της φυσικού (ΠΕ04), αλλά και της μαθηματικού (ΠΕ03) λόγω της ιδιαιτερότητας του θέματος.
- 3ο: Η ιδιαιτερότητα της περιοχής όπου βρίσκεται το σχολείο. Πρόκειται για δυσπρόσιτο σχολείο, αγροτικής περιοχής, με το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού να ασχολείται με την κτηνοτροφία.
- 4ο: Οι ίδιοι οι μαθητές: η ηλικία τους, η σχέση τους με το φυσικό περιβάλλον αλλά και με το οικογενειακό και το κοινωνικό, και φυσικά τα ενδιαφέροντά τους. Όλα αυτά θα έπρεπε να έχουν μια συμβατότητα μεταξύ τους για να διασφαλιστεί η κατά το δυνατόν καλύτερη διεξαγωγή του προγράμματος.
- 5ο: Η προτίμηση των μαθητών που όπως είπαν χαρακτηριστικά: «όλοι ασχολούνται με τον καιρό συνεχώς.»
- 6ο: Οι σκοποί και οι στόχοι όπως αναλύονται παρακάτω.

Σκοποί και Στόχοι

- 1ο: Η ανάπτυξη δεξιοτήτων των μαθητών, π.χ. η χρήση του διαδικτύου, η σύνταξη γραπτού κειμένου, η χρήση του προφορικού λόγου σε άλλες διαστάσεις (π.χ. μαθαίνουν κατά τις παρουσιάσεις των εργασιών τους να χειρίζονται τον προφορικό λόγο διαφορετικά), κ.τ.λ.
- 2ο: Η καλλιέργεια της συνεργατικότητας μέσα από τις ομαδικές εργασίες.
- 3ο: Η ανάπτυξη της αλληλεγγύης.

- 4ο: Η διαμόρφωση άλλου είδους σχέσεων με το στενό αλλά και ευρύτερο περιβάλλον π.χ. με τους καθηγητές.
5ο: Η πληροφόρηση, η γνώση αλλά και η εμπάθυνση σ' αυτή με την έρευνα.

Δραστηριότητες

- 1η: Πλοήγηση στο διαδίκτυο
2η: Σύνταξη συνεντεύξεων και διεξαγωγή αυτών
3η: Επίσκεψη στο ποτάμι του χωριού
4η: Συγκέντρωση πληροφοριών ανά ομάδες (χρήση βιβλιογραφίας)
5η: Παρουσίαση από κάθε ομάδα του θέματος που είχαν αναλάβει να ερευνήσουν.

Σημείωση: οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες για να ερευνήσουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου λόγω και της πολυπλοκότητας του θέματος.

Οι ομάδες ήταν οι εξής:

- Η μόλυνση του περιβάλλοντος
- Ο κύκλος του νερού
- Το κλίμα και οι μεταβολές του
- Η γλωρίδα της περιοχής και η σύνδεση της με τον υπόλοιπο πλανήτη
- Η ομάδα σύνταξης

Συμπεράσματα

Οι μαθητές:

Πρώτον, έμαθαν την έννοια αυτή του φαινομένου του θερμοκηπίου. Οι μαθητές γνωρίζουν πια τι είναι αυτό αλλά και μπορούν να το εξηγήσουν σε τρίτους. Έμαθαν βιωματικά ότι όλα τα πράγματα έχουν μια αλυσιδωτή αντίδραση-η ελλιπής εργασία της μιας από τις ομάδες της τάξης τους είχε σαν αποτέλεσμα την ανεπαρκή πληροφόρηση όλων τους. Σε δεύτερο επίπεδο όμως κατάλαβαν την αντίστοιχη συμβολή όλων μας στο φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Δεύτερον, όσον αφορά τους στόχους, κι αν δεν επιτεύχθηκαν όλοι πλήρως, τουλάχιστον οι μαθητές εισήχθησαν σ'αυτούς. Πράγματα τελείως καθημερινά γι'αυτούς, αποκάλυψαν κι άλλες πλευρές που δεν γνώριζαν.

Θα ήθελα να επισημάνω, κατά προσωπική εκτίμηση πάντα, ότι αν και δεν αναφερόμαστε σε ένα μάθημα στα στενά πλαίσια διεξαγωγής του, ο φορέας καθηγητής και η προσωπικότητά του, παραμένουν ο σημαντικότερος παράγοντας για την πιο επιτυχή εφαρμογή του προγράμματος.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΥΚΙΑΣ**Τάξη: Β΄ Τμήμα: 1ο****ΘΕΜΑ: «Αρχαία Αίγυπτος - Θρησκεία, μνημεία, πολιτισμός - Σύγκριση, αναλογίες, διαφορές με Αρχαία Ελλάδα»****Σχολικό έτος 2003-2004****Κριτήρια:** Συνοψίζοντας τα κριτήρια ήταν:

- α) η μαθητοκεντρική προσέγγιση και επεξεργασία του ιστορικού γνωστικού αντικείμενου.
- β) το μονίμως επίκαιρο και διαχρονικό της μελέτης ενός άλλου πολιτισμού, της θρησκείας, των ηθών, της καθημερινής ζωής και η σύγκριση τους με τα αντίστοιχα στοιχεία του ελληνικού πολιτισμού την ίδια περίοδο.
- γ) η διαθεματική προσέγγιση του Αιγυπτιακού πολιτισμού και η σύνδεση του σχεδίου εργασίας με την Ιστορία, τα Φιλολογικά μαθήματα, τους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές, τη Γεωγραφία, τα Μαθηματικά (Γεωμετρία).

Σκοποί και Στόχοι

- α) να αποκτήσουν οι μαθητές έγκυρη ιστορική ενημέρωση πάνω σε έναν από τους μεγάλους πολιτισμούς του παρελθόντος
- β) να συγκρίνουν στη συνέχεια-στο μέτρο των δυνατοτήτων και της προοπτικής του καθενός-τον αιγυπτιακό πολιτισμό με τον αρχαιοελληνικό με δυο επιδιωκόμενα αποτελέσματα i) τον εντοπισμό των ιδιαιτεροτήτων ενός άλλου πολιτισμού, ώστε μέσα από τη διαπίστωση της ετερότητας να αποκτήσουν οι μαθητές μεγαλύτερη και πιο ενισχυμένη εθνική αυτοσυνειδησία και ii) τη διαπίστωση των κοινών η ανάλογων σημείων των δυο πολιτισμών, ώστε να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές το κοινό της ανθρώπινης υπόστασης, την κοινή ανθρώπινη φύση ότι τέλος όλοι οι άνθρωποι υπάγονται στους ίδιους περιορισμούς της βιολογικότητας και ότι αγωνίζονται να δώσουν ικανοποιητικές απαντήσεις στα ίδια ερωτήματα που τους απασχολούν (π.χ. μεταθανάτια ζωή κ.α.)
- γ) να συνταχτούν κείμενα που δε θα έχουν ως μοναδικό στόχο το ιστορικό περιεχόμενο τους αλλά και την ίδια την ποιότητα της γλώσσας που θα χρησιμοποιηθεί. Εκείνο που ενδιαφέρει είναι να αποκτήσουν οι μαθητές δεξιότητες, ώστε να συγκεντρώνουν ύστερα από μικρή έρευνα ιστορικές πληροφορίες, να τις προσεγγίζουν αφαιρετικά και ανασυντάσσοντας τις να τις αποδίδουν ως νέο κείμενο
- δ) να εξοικειωθούν ακόμη περισσότερο οι μαθητές με τη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών ως εργαλείων έρευνας.

Δραστηριότητες

- α) οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες και η καθεμιά ανέλαβε να παρουσιάσει στην υπόλοιπη τάξη ιστορικά-αρχαιολογικά-γεωγραφικά έναν αρχαιολογικό χώρο της Αιγύπτου
- β) Διερεύνησαν μέσα από τη χρήση του διαδικτύου συγκεκριμένα θέματα (ιερογλυφικά, αρχαιολογικά μνημεία)

- γ) πραγματοποίησαν έρευνα σε εγκυκλοπαίδειες και περιοδικά και συγκέντρωσαν ιστορικές πληροφορίες με μορφή άρθρου
- δ) επέλεξαν τις αντιπροσωπευτικότερες φωτογραφίες των μνημείων της αρχαίας Αιγύπτου μέσα από ένα μεγάλο πλήθος φωτογραφιών που είχε συλλεγεί στο διαδίκτυο
- ε) κατασκευάστηκε από ομάδα μαθητών μακέτα των πυραμίδων του Χέοπος, του Χεφρίνου και του Μυκερίνου
- στ) έγινε συζήτηση με θέμα τη θεωρία της «Μαύρης Αθηνάς» και τις προεκτάσεις της
- ζ) οι μαθητές έκαναν απολογισμό, κατέληξαν σε κάποια βásiμα, αν όχι μόνιμα, και εμπεριστατωμένα συμπεράσματα και τα κατέγραψαν ανώνυμα
- η) αξιολόγησαν τόσο την ίδια την εργασία τους όσο και την εφαρμογή για πρώτη φορά του προγράμματος της Ευέλικτης Ζώνης στο σχολείο τους.

Αναμενόμενα Συμπεράσματα - Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα ήταν τα αναμενόμενα στα πλαίσια του προγράμματος της Ευέλικτης Ζώνης: Επιδείχτηκε ιδιαίτερο ενδιαφέρον από τους μαθητές και τις μαθήτριες οι οποίοι με συνεχές και αδιάπτωτο ζήλο συμμετείχαν καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Αναλήφθηκε εκ μέρους των μαθητών πρωτοβουλιακή δράση, αναπτύχθηκε η συνεργατικότητα τους, καλλιεργήθηκε ένα ακόμη ισχυρότερο πνεύμα της τάξης, αξιολογήθηκε τέλος-τόσο από τους ίδιους τους μαθητές όσο και από τους γονείς τους-διαφορετικά το σχολείο και ο ρόλος του, περισσότερο ως πομπός πολιτισμού και χώρος ζυμώσεων, παρά ως αποστειρωμένος μεταδότης γνώσεων.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΥΚΙΑΣ**Τάξη: Β΄ Τμήμα: 2ο****ΘΕΜΑ: «Το βουνό Κούκος - Θρύλοι και Ιστορία»****Σχολικό έτος 2003-2004****Κριτήρια επιλογής του θέματος**

Υπήρχε έντονη διάθεση από τα παιδιά να ασχοληθούν μ' αυτό το θέμα.

Σκοπός

Να γνωρίσουν τα παιδιά λεπτομέρειες για την αρχαιολογική περιοχή του τόπου τους. Επί μέρους στόχοι: α) Γνωριμία με την Ιστορία του τόπου. β) Περιγραφή της τοποθεσίας σήμερα (φυσικό περιβάλλον, αρχαίος οικισμός). γ) Να καταγραφούν οι θρύλοι οι σχετικοί με την περιοχή. δ) Να χρησιμοποιηθούν τα ευρήματα της περιοχής σαν πηγές γνωριμίας με τον τρόπο ζωής των παλαιότερων και το φυσικό τους περιβάλλον. ε) Να εξοικειωθούν τα παιδιά με έναν νέο τρόπο μάθησης: Να ερευνούν και να συνεργάζονται σε ομάδες.

Δραστηριότητες

Τα παιδιά χωρίστηκαν σε ομάδες που ανέλαβαν τις παρακάτω δραστηριότητες:

- α. Προσέγγισαν φορείς, όπως τον Πολιτιστικό Σύλλογο Συκιάς και τον Δήμο Τορούνης, και πρόσωπα για την συλλογή σχετικού υλικού.
- β. Φωτογράρισαν την περιοχή. Σαν αποτέλεσμα έχουμε μια συλλογή φωτογραφιών που εικονίζουν τον αρχαίο οικισμό, το νεκροταφείο, την σπηλιά και υπέροχες πανοραμικές απόψεις του χωριού.
- γ. Προσκάλεσαν τον αρχαιολόγο κο Μερτζιμέκη Νικόλαο, ο οποίος μας μίλησε για τις ανασκαφές και τα ευρήματα στην περιοχή, καθώς και για τα συμπεράσματα που βγαίνουν από τα ευρήματα για τον τρόπο ζωής των παλαιών κατοίκων.
- δ. Προσέγγισαν ηλικιωμένους στο ΚΑΠΗ του χωριού και πήραν συνεντεύξεις σχετικές με τους θρύλους που υπάρχουν για την περιοχή αλλά και τα γεγονότα των ανασκαφών όπως τα θυμούνται αυτοί.

Αναμενόμενα αποτελέσματα - Συμπεράσματα

Τα παιδιά επικοινωνήσαν με τους σχετικούς φορείς. Πήραν τηλέφωνα, έκλεισαν ραντεβού, έψαξαν για το κατάλληλο υλικό, τράβηξαν επί τόπου φωτογραφίες, ήρθαν σε επαφή με ηλικιωμένους ανθρώπους που τους έπεισαν να τους μιλήσουν. Ανέπτυξαν κοινωνικές δεξιότητες και αυτό τους ενθουσίασε.

Δούλεψαν σε ομάδες για να συντάξουν σε γραπτό κείμενο τις εμπειρίες τους είτε για να γράψουν περιληπτικά αυτά που διάβασαν σε εργασίες αρχαιολόγων. Έμαθαν, συμμετέχοντας ενεργά, τις λεπτομέρειες που αφορούν στην ιστορία του τόπου.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Carington - Smiith J. - Βοκοτοπούλου Ι. Το αρχαιολογικό έργο στη Μακεδονία και Θράκη 4, 1990: Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη 1993

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΝΕΑΣ ΤΡΙΓΛΙΑΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ**Τάξη: Β΄ Τμήμα: 1ο****ΘΕΜΑ: «Το χιούμορ στη ζωή μας. Εκφράσεις και σημασία του»****Σχολικό έτος 2003-2004****Κριτήρια επιλογής του θέματος**

1. Η διαχρονικότητα του χιούμορ ως στοιχείου της ανθρώπινης φύσης και ζωής.
2. Η πρωτοτυπία του θέματος σε σχέση με άλλους κοινωνικούς προβληματισμούς της σύγχρονης κοινωνίας.
3. Η a priori απόλαυση που υπόσχεται το ίδιο το θέμα και η αντικαταθλιπτική ενασχόλησή μας μ' αυτό.
4. Το αυθόρμητο ενδιαφέρον των μαθητών για το χιούμορ όπως εκδηλώνεται μέσα από την ίδια την εκπαιδευτική διαδικασία.

Σκοπός

Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τη συμβολή του χιούμορ στην ποιότητα της ζωής.

Στόχοι

1. Να διακρίνουν οι μαθητές και να εκτιμήσουν το γνήσιο και έξυπνο χιούμορ από το χονδροειδές και εύπεπτο καλαμπούρι.
2. Να αντιληφθούν ότι η ποιότητα στο χιούμορ σχετίζεται με την πνευματικότητα του ατόμου (είτε ως πομπού είτε ως δέκτη) και τον πολιτισμό της κοινωνίας που το εκδηλώνει.
3. Να καλλιεργήσουν την αισθητική τους.

Δραστηριότητες - Μεθοδολογία

Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες 5-6 ατόμων και αναλαμβάνουν να διερευνήσουν μία ή περισσότερες πτυχές του θέματος, όπως προέκυψαν αυτές από σχετική συζήτηση στην τάξη.

Ενδεικτικές επιμέρους δραστηριότητες για την διερεύνηση του θέματος:

- ▶ Η ετυμολογία και τα είδη του χιούμορ
- ▶ Ιατρική προσέγγιση του χιούμορ (π.χ. νευρικό γέλιο)
- ▶ Ψυχολογική προσέγγιση του χιούμορ (π.χ. Γιατί και με τι γελάμε;)
- ▶ Το χιούμορ στην τέχνη: Κινηματογράφος - θέατρο - λογοτεχνία - ζωγραφική. (π.χ. Καραγκιόζης - Αριστοφάνης)
- ▶ Γελοιογραφία - Σκίτσο
- ▶ Προσέγγιση σοβαρών ζητημάτων της σύγχρονης καθημερινότητας μέσα από το χιούμορ.
- ▶ Το χιούμορ στο σχολείο (υπάρχει χιούμορ στα μαθήματα; Χιουμοριστική αντιμετώπιση του σχολείου από τους μαθητές - Το χιούμορ ως μέσο διδασκαλίας)
- ▶ Τα όρια του χιούμορ. Τι «παρενέργειες» έχει όταν παραβιάζονται τα όρια;

Για την υλοποίηση της διερεύνησης αυτής οι μαθητές:

1. Αναζητούν σε βιβλιοθήκες & βιβλιοπωλεία ανάλογο περιεχομένου βιβλία.
2. Αξιοποιούν τα σχολικά βιβλία.
3. Χρησιμοποιούν την τεχνολογία που τους παρέχει το σχολείο, όπως:
 - Μαθαίνουν τη λειτουργία και χρήση του φωτοτυπικού μηχανήματος
 - Χρησιμοποιούν τον Η/Υ για δημιουργία γραφημάτων, καταγραφή των σταδίων εργασίας τους κ.λ.π.
 - Χρησιμοποιούν το διαδίκτυο.
 - Απευθύνονται με fax ή επιστολές σε λογοτεχνικά περιοδικά για αντίστοιχες πληροφορίες.
 - Μαθαίνουν να χειρίζονται το επιδιασκόπιο για την παρουσίαση μέρους της εργασίας τους.
4. Αποδελτιώνουν δημοσιεύματα του ημερήσιου και περιοδικού τύπου.
5. Δημιουργούν ερωτηματολόγιο σχετικό με τη σχέση χιούμορ και διδασκαλίας, με το οποίο απευθύνονται σε δασκάλους όλων των βαθμίδων και μαθητές - Καταγράφουν τα συμπεράσματά τους.
6. Απαντούν γραπτά όλοι οι μαθητές από κάθε ομάδα σε ερωτήσεις που σχετίζονται με τα χιουμοριστικά παρατσούκλια (δίνεται σχετικό κείμενο) και εκπρόσωπος κάθε ομάδας αναλαμβάνει την ανακοίνωση των συμπερασμάτων της. Ακολουθεί συζήτηση για τα παρατσούκλια (πως δημιουργούνται, πόσο επιδρούν)
7. Σκιτσάρουν ή κατασκευάζουν κωμικές φιγούρες (μασκότ/καραγκιόζη)
8. Παρακολουθούν ανθολογία λαϊκού χιούμορ, όπως καταγράφεται μέσα από συλλογή λαϊκών ανεκδότων μιας περιοχής.

Αναμενόμενα αποτελέσματα - συμπεράσματα

- ▶ Αυτενέργεια των μαθητών και προσωπική διερεύνηση.
- ▶ Συνειδητοποίηση της αναγκαιότητας και της θεραπευτικής συμβολής του γέλιου γενικά και ιδίως στις σύγχρονες συνθήκες ζωής που επιβάλλουν αμφίβολα πρότυπα και στρεσογόνους ρυθμούς.
- ▶ Υιοθέτηση συνειδητής - απαιτητικής στάσης απέναντι στην ποιότητα του χιούμορ.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΝΕΑΣ ΤΡΙΓΛΙΑΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Τάξη: Β΄ Τμήμα: 2ο Σύνολο μαθητών 21: Κορίτσια 12, Αγόρια 9

ΘΕΜΑ: «Γυναίκες και άνδρες, Άνδρες και γυναίκες: Ισοτιμία - Συνεργασία»

Σχολικό έτος 2003-2004

Υπεύθυνη καθηγήτρια προγράμματος: ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ**Κριτήρια επιλογής του θέματος**

- α) Η αφορμή δόθηκε από σχετικά κείμενα κυρίως της Νεοελλ. Λογοτεχνίας της Β΄ Τάξης και από μια βιντεοκασέτα που παρακολούθησαν οι μαθητές, «Τη Φόνισσα» του Α. Παπαδιαμάντη. (Προηγήθηκαν πριν αρχίσει να εφαρμόζεται το πρόγραμμα της Ευέλικτης Ζώνης.)
- β) Είναι ένα θέμα που ενδιαφέρει την πλειοψηφία των μαθητών και τους προβληματίζει.
- γ) Έλλειψη ενημέρωσης και διαπίστωση από τους μαθητές αντιλήψεων- συμπεριφορών στο άμεσο και ευρύτερο περιβάλλον που τους ενοχλούν και θέλουν και οι ίδιοι να συνδράμουν στη σταδιακή εξάλειψή τους.
- δ) Η ευρύτητα του θέματος και η δυνατότητα πολλαπλών τρόπων προσέγγισης και κατανόησης του.

Σκοπός

- α) Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση των μαθητών σε θέματα Ισότητας και σχέσεων των Φύλων, ώστε αναγνωρίζοντας και συνειδητοποιώντας στερεότυπες αντιλήψεις και στάσεις διάκρισης, να μπορούν να απαλλάσσονται οι ίδιοι από παρόμοιες και να παρεμβαίνουν, όπου μπορούν και με επιχειρήματα να τις διορθώνουν, ώστε σταδιακά αυτές να εξαλείφονται.
- β) Αποδοχή και σεβασμός της μοναδικότητας κάθε ανθρώπινης προσωπικότητας που θα οδηγήσει στην ομαλή συμπόρευση και συνεργασία των φύλων στη ζωή με αλληλοσυμπλήρωση.

Στόχοι

- α) Να προβληματιστούν οι μαθητές / τριες για τις προκαταλήψεις και τις στερεότυπες συμπεριφορές, που υπήρχαν και συχνά ακόμα εξακολουθούν να υπάρχουν και σήμερα.
- β) Να διερευνήσουν αυτές τις προκαταλήψεις που υπάρχουν για τους ρόλους των Φύλων και να κατανοήσουν την ισότιμη αξία αυτών σύμφωνα με τη λογική.
- γ) Να ερευνήσουν στα: (Διαδίκτιο, βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες βιντεοταινίες, σκηνές καθημερινότητας κ.λ.π.) για επαγγέλματα που θεωρούνται «ανδρικά», αλλά τα εξασκούν γυναίκες, καθώς και τη συμμετοχή των γυναικών στην εκπαίδευση, εργασία, πολιτική.

- δ) Να μπορέσουν να συνειδητοποιήσουν και να σχηματίσουν θετική εικόνα για τη γυναίκα εργαζόμενη, όπως και για τη γυναίκα που επιλέγει να μείνει στο σπίτι και να προσφέρει εκεί τις πολύτιμες υπηρεσίες της.
- ε) Οι μαθητές / τριες μετά την ενημέρωση να προσπαθήσουν με τη σειρά τους και μέσα από ανάλογες συζητήσεις να ευαισθητοποιούν κι άλλους, μαθητές. Σ' αυτό θα βοηθήσει και η θεωρητική παράσταση που θα πραγματοποιηθεί στο τέλος της σχολικής χρονιάς, με την αφορμή του προγράμματος, βασισμένη στο θεατρικό έργο του Άγγελου Τερζάκη «Γαμήλιο Εμβατήριο.»

Δραστηριότητες

- α) Χωρισμός θέματος σε ενότητες από τους μαθητές\τριες για ομαδική εργασία και επιλογή από τους μαθητές\τριες της ομάδας στην οποία (με κριτήριο το θέμα που τους αρέσει πιο πολύ) θέλουν να συμμετέχουν.
- 1) «Στερεότυπες αντιλήψεις και συμπεριφορές»
Ομάδα εργασίας: 1) Καραπέτσα Εμμανουέλα
2) Κατσαμηρά Κυπαρισσία
3) Λαδένης Νικόλαος
4) Λιάμπα Αικατερίνη
- 2) «Η αρχή της διεκδίκησης για ισότητα και αναγνώριση των δικαιωμάτων των γυναικών μέσα από Συντάγματα»
Ομάδα Εργασίας: 1) Καμπάνης Χρήστος
2) Κοτζιάστρατης Χρήστος
3) Μαυρουδάκης Βασίλης
- 3) «Η Γυναίκα στην Εκπ\ση, Εργασία, Πολιτική»
Ομάδα Εργασίας: 1) Κιουρτζίδου Νέλλη
2) Μαστραλέξης Δημήτρης
3) Μνατσακανιάν Εμμανουέλα
4) Μπαρμπής Σταύρος
- 4) «Γυναίκα και διαφήμιση»
Ομάδα Εργασίας: 1) Καραγιαννάκης Ευστάθιος
2) Καρέτσος Χρήστος
3) Κεραμάρης Στέλιος
4) Κράνη Νεκταρία
- 5) «Γυναίκα και Οικογένεια»
Ομάδα Εργασίας: 1) Καλλιωντζή Κατερίνα
2) Κριστοφόρου Δήμητρα
3) Λιάκου Σοφία
- 6) «Η Γυναίκα μέσα από τη Λογοτεχνία - Θέατρο - Κινηματογράφο - Καλές Τέχνες»
Ομάδα Εργασίας: 1) Καραμητρούδη Αικατερίνη
2) Καρασάββα Σωτηρία
3) Κατσαπαντέρια Ελίνα

- β) Επαφή των μαθητών (υπό την εποπτεία της υπεύθυνης καθηγήτριας) με τις πηγές, (Βιβλιοθήκης αρχικά του σχολείου) και ανάλογη καθοδήγηση για το πώς να μπορούν να επιλέγουν αυτό που τους ενδιαφέρει για το συγκεκριμένο θέμα έρευνας - εργασίας που έχουν αναλάβει.
- γ) Συλλογή υλικού άλλου εκτός βιβλιοθήκης σχολείου από το Internet, εφημερίδες, περιοδικά και συζήτησης της κάθε ομάδας (με βάση όλο το υλικό της) για καταμερισμό εργασιών στα μέλη της. (Έχει προηγηθεί εξοικείωση των μαθητών/τριών με το φωτοτυπικό μηχάνημα)
- δ) Ανάγνωση από το κάθε μέλος της εργασίας που έχει αναλάβει στα υπόλοιπα μέλη της ομάδας και διαδοχικά ανάγνωση όλων των εργασιών στην ομάδα.
- ε) Αφού έχει προηγηθεί η ανάλογη επεξεργασία η κάθε ομάδα περνάει στο στάδιο της σύνθεσης. Ήδη έχει ορίσει το γραμματέα που θα έχει την ευθύνη των σημειώσεων.
- στ) Καθοδήγηση του καθηγητή για το πώς συντάσσεται γενικά ένα ερωτηματολόγιο και σύνταξη ερωτηματολογίου από τα μέλη των τεσσάρων ομάδων:
- Πρώτη Ομάδα «Στερεότυπες αντιλήψεις και συμπεριφορές»
 - Δεύτερη Ομάδα «Η Γυναίκα στην Εκπλη, Εργασία, Πολιτική»
 - Τρίτη Ομάδα «Γυναίκα και Οικογένεια»
 - Τέταρτη Ομάδα «Γυναίκα και διαφήμιση»
- ζ) Συγκέντρωση ερωτηματολογίων και καταγραφή αποτελεσμάτων/ στατιστικός πίνακας ποσοστών και παρατηρήσεων.
- η) Παρουσίαση των εργασιών από κάθε ομάδα χωριστά, συζήτηση, επίλυση αποριών και προτάσεις. Οι μαθητές θα παρακολουθήσουν και τη νέα ταινία που προβλήθηκε στους κινηματογράφους «Το Χαμόγελο της Μόνα Λίζα». (Η παρουσίαση της εργασίας της ομάδας «Στερεότυπες αντιλήψεις και συμπεριφορές» θα πραγματοποιηθεί και με διαφάνειες, καθώς και με προβολή CD Rom για το γυναικείο κίνημα π.χ. σουφραζέτες στους υπολογιστές).
- Τέλος προβλέπεται και δραματοποίηση (συγγραφή σατιρικού μονόπρακτου από τους μαθητές /τριες/βασισμένο στους μύθους για την Πηνελόπη, γυναίκα του Οδυσσέα, την Ελένη, γυναίκα του Μενέλαου και την Ανδρομάχη, γυναίκα του Έκτορα, καθώς και παρουσίασή του με ανάθεση σχετικών ρόλων σε ίδιους μαθητές / τριες).

Αναμενόμενα αποτελέσματα - Συμπεράσματα

Ευελπιστούμε στην κατανόηση από τα παιδιά του τρόπου αυτού εργασίας, πράγματι επωφελή και πρωτότυπο σε σχέση με τις μέχρι τώρα μαθησιακές διαδικασίες. Πιστεύουμε ότι με τη συνέχιση των προγραμμάτων θα κινητοποιηθούν όλοι οι μαθητές / τριες, ώστε και ο πιο αδύνατος μαθητής κατά την διάρκεια των μαθημάτων, να έρθει σε επαφή με κάτι που μπορεί να τον ενδιαφέρει ή του προκαλεί την περιέργεια να το γνωρίσει, να ξεφύγει από την απάθεια- αδράνεια, να εκθέσει τις απορίες του ή ενδεχόμενες προτάσεις του. Τέλος ελπίζουμε να γίνει η αρχή για παρεμβάσεις των μαθητών/τριών μέσα και έξω από το σχολικό περιβάλλον, που στόχο θα έχουν την εξάλειψη των προκαταλήψεων που αφορούν τα δύο φύλα.

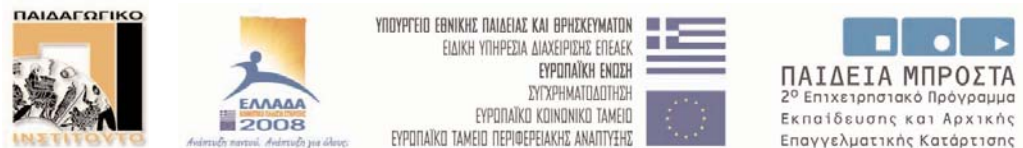
Ενδεικτική βιβλιογραφία

- 1) Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Α', Β', Γ' τάξης Γυμνασίου.
- 2) Ομηρικά Έπη: «Οδύσσεια», «Ιλιάδα» Α' Γυμνασίου.
- 3) Ιστορία της Α' Γυμνασίου

- 4) Κοινωνική & Πολιτική Αγωγή της Γ΄ Γυμνασίου
- 5) Βιβλίο: «Αρχαία Ελλάδα, ο τόπος και οι άνθρωποι» της Β΄ Γυμνασίου.
- 6) «Αντιγόνη» του Σοφοκλή
- 7) «Ο Ζητιάνος» Α.Καραβίτσα
- 8) «Οι Σκλάβοι στα δεσμά τους» Κ.Θεοτόκη
- 9) «Όταν έρχεται ο ξένος», Γιάννη Ρίτσου, Εκδόσεις ΚΕΔΡΟΣ
- 10) «Μαντάμ Κιουρί» Εύας Κιουρί, Εκδόσεις Μίνωας.
- 11) «Νουβέλες και διηγήματα» Α.Τσέχωφ, Εκδόσεις Δωδώνη
- 12) «Μοραίτικα Δημοτικά Τραγούδια» Στάθη Π.
- 13) «Το Κουκλόσπιτο» Ε.Ιψεν.
- 14) «Γαμήλιο Εμβατήριο» Α.Τερζάκη.
- 15) «Η Ανδρομάχη του Ευριπίδου και η Ανδρομάχη του Ρασίν» Νικολάου Ι. Γκίνη (Φιλολόγου-Λυκειάρχη), Θεσ/νίκη 1978.
- 16) «ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ» Φαίδωνος Κουκουλέ (Καθηγητή Παν/μιου Αθηνών), τόμος Β, εκδόσεις Παπαζήση.
- 17) «Μεγάλη Σχολική Εγκυκλοπαίδεια» «Ο Σύμβουλος των Νέων», τόμος Β, Ο.Ε.Ε Α-τλας
- 18) Εγκυκλοπαίδεια «Πάπυρος Λαρούς Μπριτάνικα»
- 19) Εφημερίδες: Βήμα, Καθημερινή, Ελευθεροτυπία.
Περιοδικά: «ΝΕΑ ΑΚΡΟΠΟΛΗ» διμηνιαίο περιοδικό φιλοσοφικής έρευνας τεύχος 49, 1990.
- 20) Ημερήσια Εφημερίδα Χαλκιδικής «Επικοινωνία» Σάββατο 13 Μαρτίου 2004.
- 21) Περιοδικό COURIER της Ουνέσκο «Εκπ/ση» Νοέμβριος 1983.
- 22) Περιοδικό Ταχυδρομός.
- 23) Αναζητήσεις στο Διαδίκτυο (Internet)

Άλλα προγράμματα που εφαρμόζονται στο Γυμνάσιο Ν.Τρίγλιας Ν.Χαλκιδικής είναι:

- 1) Τμήμα Α1: «Προετοιμάζοντας μια θεατρική παράσταση», Υπεύθυνος Καθηγητής, ο κ. Καραποστόλου Αναστάσιος.
- 2) Τμήμα Α2: «Ολυμπιακοί Αγώνες» Υπεύθυνη καθηγήτρια η κ. Τενεκετζή Άννα.
- 3) Τμήμα Α3: «Το δικαίωμα στη διαφορά» Υπεύθυνη καθηγήτρια η κ. Παραθυρά Ελευθερία.
- 4) Τμήμα Β1: «Το χιούμορ στην ζωή μας, Εκφράσεις και σημασία του» Υπεύθυνη καθηγήτρια η κ. Παπαδοπούλου Αναστασία.
- 5) Τμήμα Β3: «Ο Αθλητισμός στη ζωή μας» Υπεύθυνη καθηγήτρια η κ. Ζερζεμπόκου Καλλιόπη.
- 6) Τμήμα Γ1: «Ανθρώπινες σχέσεις - Εφηβεία» Υπεύθυνη Καθηγήτρια η κ. Λυπηρίδου Μελπομένη
- 7) Τμήμα Γ2: «Εφηβεία: Προβλήματα - Προβληματισμοί», Υπεύθυνη καθηγήτρια η κ. Τζούρτζου Γιαννούλα.

**ΕΡΓΟ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ 75% ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ 25% ΑΠΟ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ**